

Beskrivande statistik om elever i försöksverksamhet med riksrekryterande gymnasial spetsutbildning. Förstaårselever i årskullarna 2011/2012, 2012/2013 och 2013/2014.

Inledning

Försöksverksamheten med riksrekryterande gymnasial spetsutbildning startade 2009 och pågår fram till 2022. Skolverket har på uppdrag av regeringen beviljat 18 skolor, och sammantaget 20 utbildningar, att delta i försöksverksamheten. Spetsutbildningar inom ämnesområdena matematik, naturvetenskap, samhällsvetenskap, ekonomi och humaniora har beviljats. År 2009 startade nio av de 20 utbildningarna och 2010 startade resterande elva utbildningar. Syftet med försöksverksamheten är att göra det möjligt för gymnasieelever att fördjupa och bredda sig inom ett ämnesområde, mer än vad som görs gällande på de nationella programmen. Inom ramen för försöksverksamheten har eleverna även möjlighet att läsa kurser på högskolan.

Enligt förordningen (2014:1001) om försöksverksamhet med riksrekryterande gymnasial spetsutbildning ska Skolverket årligen redovisa resultat av försöksverksamheten till Regeringskansliet. Redovisningen ska även redogöra för vad eleverna gör efter avslutad spetsutbildning. Denna promemoria innehåller beskrivande statistik om elever som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåren 2011/2012, 2012/2013 och 2013/2014. För elever i alla tre årskullarna presenteras bakgrundsfaktorer och meritvärden från grundskolan. För elever som påbörjade sin gymnasiala spetsutbildning läsåret 2011/2012 presenteras även avslut och genomsnittligt betygspoäng efter tre års gymnasiestudier samt övergång till högskolan.

Redovisningar av försöksverksamheten med gymnasial spetsutbildning har lämnats till Regeringskansliet vid fem tidigare tillfällen (2010, 2011, 2012, 2013 och 2014). I förra årets redovisning presenterades bakgrundsfaktorer för samtliga årskurser i försöksverksamheten. Redovisningen omfattade alltså årskurserna 1–3 läsåret 2012/2013. I årets redovisning presenteras istället förstaårseleverna för tre läsår (2011/2012, 2012/2013 respektive 2013/2014). Tanken är att framtida redovisningar ska kunna följa varje kull longitudinellt.

Denna promemoria inleds med en redovisning av bakgrundsfaktorer för de elever som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2011/2012 samt studieresultat och övergång till högskolan. Även jämförelsegrupper redovisas. Först presenteras

2015-03-17
2 (40)

bakgrundsuppgifter för kön, utländsk eller svensk bakgrund¹, föräldrarnas utbildningsnivå² samt meritvärde från grundskolan. Därefter presenteras även avslut och genomsnittligt betygspoäng efter tre års studier och övergång till högskola (utbildningsinriktning). Detta följs av en redovisning av eleverna som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2012/2013 och sedan eleverna som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2013/2014. I bilagan finns redovisat tabeller med alla siffror som visas som figurer i rapporten.

Population och datakällor

Redovisningen möjliggör jämförelser mellan elever i gymnasial spetsutbildning och elever som inte läser en spetsutbildning då två jämförelsegrupper även presenteras. Dessa utgörs av elever i parallellklasser på samma skolor och program som spetsutbildningarna samt motsvarande årskull i övriga riket. Med parallellklass avses elever på samma program och samma skola som spetsklassen. Till exempel har naturvetenskapliga program på skolor som bedriver spetsutbildning inom naturvetenskap definierats som parallellklasser. Naturvetenskapliga program på skolor som bedriver spetsutbildningar inom exempelvis humaniora har däremot inte definierats som naturvetenskaplig parallellklass utan istället lagts till kategorin övriga riket. I denna kategori finns alla de elever på natur- och samhällsvetenskapliga utbildningar som inte har definierats som spetsutbildningar och inte heller som parallellklasser. Jämförelser görs också mellan olika inriktningar inom försöket med gymnasial spetsutbildning.

Matematik är inget eget program utan jämförs med naturvetenskap i parallellklasser och övriga riket. Efter Gy 2011-reformen är ekonomi och humaniora egna program. Tidigare ingick de i det samhällsvetenskapliga programmet. I årets redovisning presenteras ekonomi och humaniora som två separata inriktningar. När försöksverksamheten med gymnasial spetsutbildning startade höstterminen 2009 var humaniora en del av det samhällsvetenskapliga programmet.³ På grund av detta jämförs elever som går en spetsutbildning med humanistisk och samhällsvetenskaplig inriktning med elever som går samhällsvetenskapligt program i övriga riket. För jämförelsegruppen i parallellklasserna beslöts att göra jämförelserna på programnivå, det vill säga humaniora för sig och samhällsvetenskap för sig, för ökad förståelse.

Tabell 1 visar det totala antalet förstaårselever i spetsutbildningar och jämförelsegrupper läsåren 2011/2012, 2012/2013 och 2013/2014⁴. Sammantaget ser vi en

¹ Som elever med utländsk bakgrund räknas de som är födda utomlands och/eller har båda föräldrar födda utomlands.

² Resultatet baseras på den föräldern med högst utbildning. Gäller endast biologiska föräldrar.

³ Sedan Gy 2011 trädde i kraft finns dock humaniora som ett eget program.

⁴ I samtliga datafiler saknade ett visst antal elever löpnummer. Dessa elever har exkluderats från redovisningen. För elever som påbörjade sin utbildning 2011/2012 gällde det 111 elever. Under läsår 2012/2013 var det 128 elever och läsår 2013/2014 var det 86 elever

nedgång i antalet elever som påbörjade en spetsutbildning. Det är framförallt inriktningarna mot naturvetenskap, matematik och humaniora som uppvisar en minskning i elevantal bland förstaårseleverna. Spetsinriktningarna mot samhällsvetenskap och ekonomi såg läsåret 2012/2013 i ökning i antalet förstaårselever vilket dock minskade igen läsåret 2013/2014.

Det bör noteras att antalet elever i gymnasial spetsutbildning endast är mellan 300 och 400 i varje årskull vilket betyder att grupperna i vissa fall är mycket små. Det kan ge konsekvensen att även små förändringar i antal kan innebära stora förändringar i andelar. Resultaten i denna promemoria är baserade på antalen i redovisningsgrupperna nedan.

Tabell 1: Förstaårselever inom spetsutbildning och jämförelsegrupper hösten 2011, 2012 och 2013.

	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Spetsklasser			
Matematik	91	68	79
Naturvetenskap	114	104	106
Humaniora	74	48	67
Samhällsvetenskap	49	68	46
Ekonomi	40	46	41
Totalt	368	334	339
Parallellklasser			
Matematik	507	484	460
Naturvetenskap	513	481	334
Humaniora	228	118	74
Samhällsvetenskap	228	180	143
Ekonomi	188	209	221
Totalt	1664	1472	1232
Övrig i riket			
Naturvetenskap	14073	13369	13091
Samhällsvetenskap & humaniora	21500	20851	19318
Ekonomi	9651	10101	10981
Totalt	45224	44321	43390
Totalt	47256	46127	44961

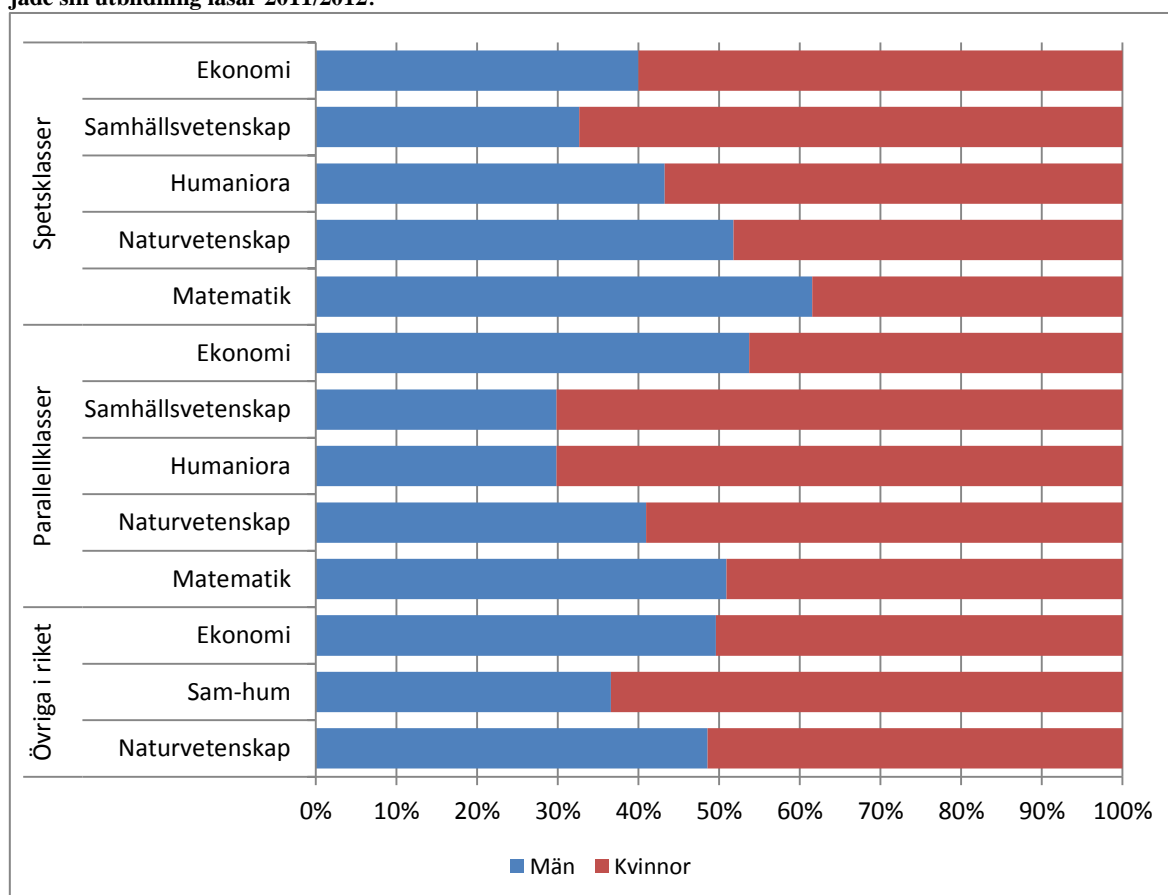
2015-03-17
4 (40)

Elever som startade sin gymnasieutbildning läsåret 2011/2012.

Könsfördelning

Figur 1 visar könsfördelningen för de elever som påbörjade en gymnasial utbildning läsåret 2011/2012, samt för jämförelsegrupperna i parallellklasser och övriga riket. Sammantaget var fördelningen jämn med 51 % kvinnor och 49 % män. I spetsutbildning med matematikinriktning var männen i majoritet (61 %). Kvinnorna utgjorde majoriteten i spetsutbildning med samhällsvetenskaplig (67 %), ekonomi- (60 %) och humanistisk (57 %) inriktning. Detta speglar i stort könsfördelningen i parallellklasserna. Det var dock en större andel kvinnor som läste humanistisk inriktning i parallellklasserna (70 %) jämfört med spetsutbildningen. Dessa mönster speglade i stort sett parallellklasserna och övriga riket med undantag för naturvetenskap vilket en något större andel kvinnor än män läste (parallellklasser 59 %, övriga riket 52 %).

Figur 1: Andel män och kvinnor, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012.

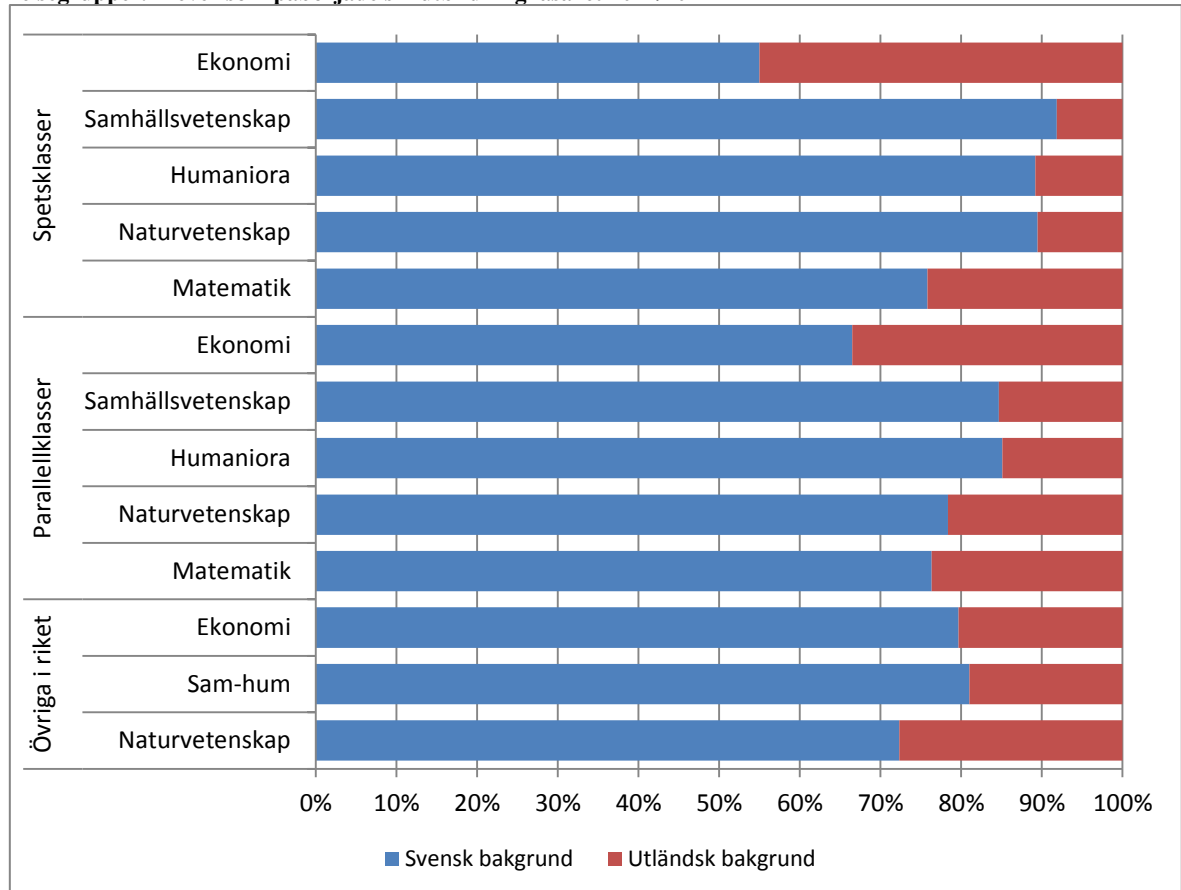

Not. Antal elever 47256

Elever med svensk eller utländsk bakgrund

Figur 2 visar fördelningen av elever med svensk respektive utländsk bakgrund bland elever i gymnasial spetsutbildning och i jämförelsegrupperna.⁵

Figur 2: Andel elever med svensk respektive utländsk bakgrund, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012

Not. Antal elever 47256

Spetsutbildning med naturvetenskaplig, humanistisk och samhällsvetenskaplig inriktning hade en mindre andel elever med utländsk bakgrund jämfört med både parallellklasserna och övriga riket. I spetsutbildning med naturvetenskaplig inriktning hade i genomsnitt 11 % av eleverna utländsk bakgrund. Detta kan jämföras med 22 % av eleverna i parallellklasserna och 28 % av eleverna i övriga riket. I spetsutbildning med humanistisk inriktning hade 11 % utländsk bakgrund (15 % i parallellklasserna och 20 % i övriga riket). För samhällsvetenskaplig inriktning var motsvarande andel 8 % (15 % i parallellklasserna och 20 % i övriga riket). Inriktningen mot ekonomi skiljer ut sig; i spetsutbildningen hade i genomsnitt 45 % utländsk bakgrund, vilket är en större andel än såväl i parallellklasserna (33 %) som för övriga riket (20 %).

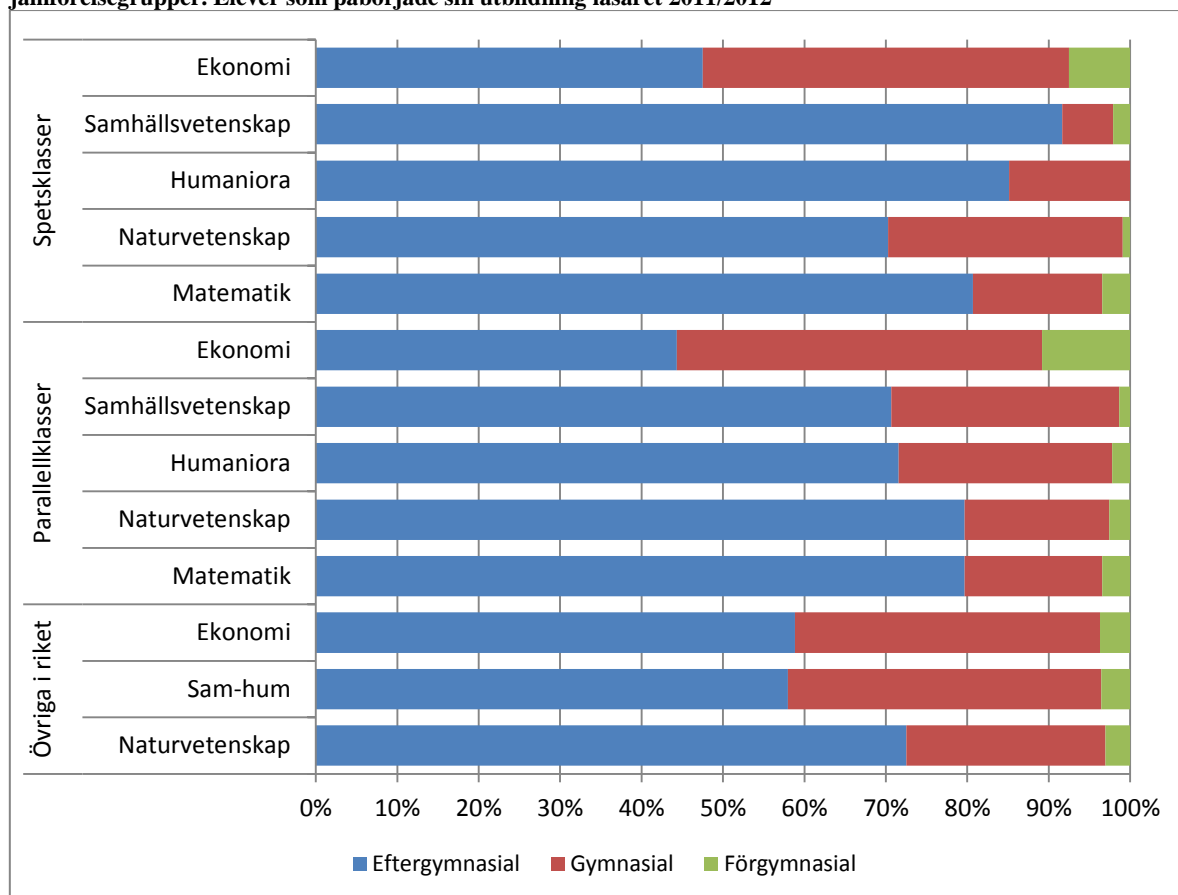
⁵ Som elever med utländsk bakgrund räknas de som är födda utomlands och/eller har båda föräldrar födda utomlands

2015-03-17
6 (40)

Föräldrars utbildningsnivå

Figur 3 visar fördelningen av föräldrars utbildningsnivå, uppdelad på förgymnasial, gymnasial och eftergymnasial utbildning. I samtliga spetsutbildningar utom en hade majoriteten av föräldrarna en eftergymnasial utbildning. Inom inriktningen mot ekonomi var emellertid andelen med gymnasial utbildning nästan lika stor som andelen med eftergymnasial utbildning, 45 respektive 48 %. Bilden var i stort sett densamma i parallellklasserna och riket i övrigt.

Figur 3: Andel elever med föräldrar som har olika utbildningsnivåer, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012

Not. Antal elever 46574⁶

I de flesta spetsutbildningar var det, som sagt, vanligast att eleverna hade föräldrar med eftergymnasial utbildning. I jämförelse med parallellklasserna och riket hade en högre andel av föräldrarna till elever i spetsutbildning en eftergymnasial utbildning. Utbildningsnivån var således något högre för denna grupp. I spetsutbildning med samhällsvetenskaplig inriktning var det 92 % av eleverna som hade föräldrar med eftergymnasial utbildning, vilket kan jämföras med 71 % i parallellklasserna. Inom humanistisk inriktning hade 85 % av eleverna föräldrar med en eftergymnasial utbildning, jämfört med 72 % i parallellklasserna. I spetsutbildning med

⁶ Totalt 658 elever saknar uppgift om angående föräldrars utbildning.

matematisk inriktning hade 81 % av eleverna föräldrar med eftergymnasial utbildning (80 % i parallellklasserna). I spetsutbildning med inriktning mot ekonomi var motsvarande andel 48 % (44 % i parallellklasserna).

I spetsutbildning med naturvetenskaplig inriktning såg förhållandet något annorlunda ut. Där var det en lägre andel elever vars föräldrar hade eftergymnasial utbildning (70 %) jämfört med parallellklasserna (80 %) och övriga riket (73 %).

2015-03-17
8 (40)

Meritvärden från grundskolan

Tabell 2 visar elevernas genomsnittliga meritvärden från grundskolan, antal elever och standardavvikelser (std.) Det högsta meritvärdet en elev kan få är 320. Eleverna i gymnasial spetsutbildning hade överlag ett högre genomsnittligt meritvärde jämfört med parallellklasserna och övriga riket. Tabellen visar också att standardavvikelsen var lägre för eleverna i spetsutbildning med samhällsvetenskaplig, humanistisk eller ekonomisk inriktning än för eleverna i parallellklasserna och i övriga riket. Detta innebär att det fanns en större spridning av meritvärden bland eleverna i övriga riket.

Tabell 2: Meritvärden från grundskolan, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012

	Medelvärde	Antal	Std.
Spetsklasser			
Matematik	269	91	39
Naturvetenskap	272	114	41
Humaniora	263	74	41
Samhällsvetenskap	286	49	36
Ekonomi	269	40	43
Parallellklasser			
Matematik	269	507	34
Naturvetenskap	267	513	41
Humaniora	252	228	42
Samhällsvetenskap	245	228	43
Ekonomi	221	188	34
Övriga i riket			
Naturvetenskap	266	14073	43
Samhällsvetenskap & humaniora	231	21500	44
Ekonomi	237	9651	41
Totalt	244	47256	46

Högst genomsnittligt meritvärde från grundskolan hade elever i gymnasial spetsutbildning med samhällsvetenskaplig inriktning (286). Detta var betydligt högre än för jämförelsegrupperna i både parallellklasser (245) och övriga riket (231). Elever i spetsutbildning med naturvetenskaplig inriktning hade ett genomsnittligt meritvärde på 272, vilket var högre än för både parallellklasserna (267) och övriga riket (266). Elever i spetsutbildning med matematisk inriktning hade samma genomsnittliga meritvärde som eleverna i parallellklasserna (269) och något högre än eleverna i övriga riket (266). Elever i spetsutbildning med inriktning mot ekonomi hade även de ett genomsnittligt meritvärde på 269 poäng. Detta var betydligt högre än för både parallellklasserna (221) och övriga riket (237). Lägst genomsnittligt meritvärde från grundskolan hade elever i spetsutbildning med humanistisk inriktning (263). Det var dock högre än för både parallellklasserna (252) och övriga riket (231).

Studieresultat för elever på spetsutbildning och jämförelsegrupper efter tre studieår våren 2014.

Nedan presenteras studieresultatet efter tre års studier för elever på gymnasial spetsutbildning och jämförelsegrupper. Redovisningen är uppdelad i elever som gick en spetsutbildning med inriktning mot matematik eller naturvetenskap, samhällskunskap eller humaniora och slutligen ekonomi. Fyra kategorier redovisas. Elever som uppnått examen på samma utbildning som de påbörjade hösten 2011, elever som uppnått examen på en annan utbildning än den de påbörjade hösten 2011, elever som uppnått studiebevis efter tre års studier och elever som efter tre år inte har gått ut gymnasiet. Orsaker till att en elev inte har gått ut gymnasiet efter tre år kan t.ex. vara att de studerat utomlands, gjort ett uppehåll, bytt program eller hoppat av sina gymnasiestudier.

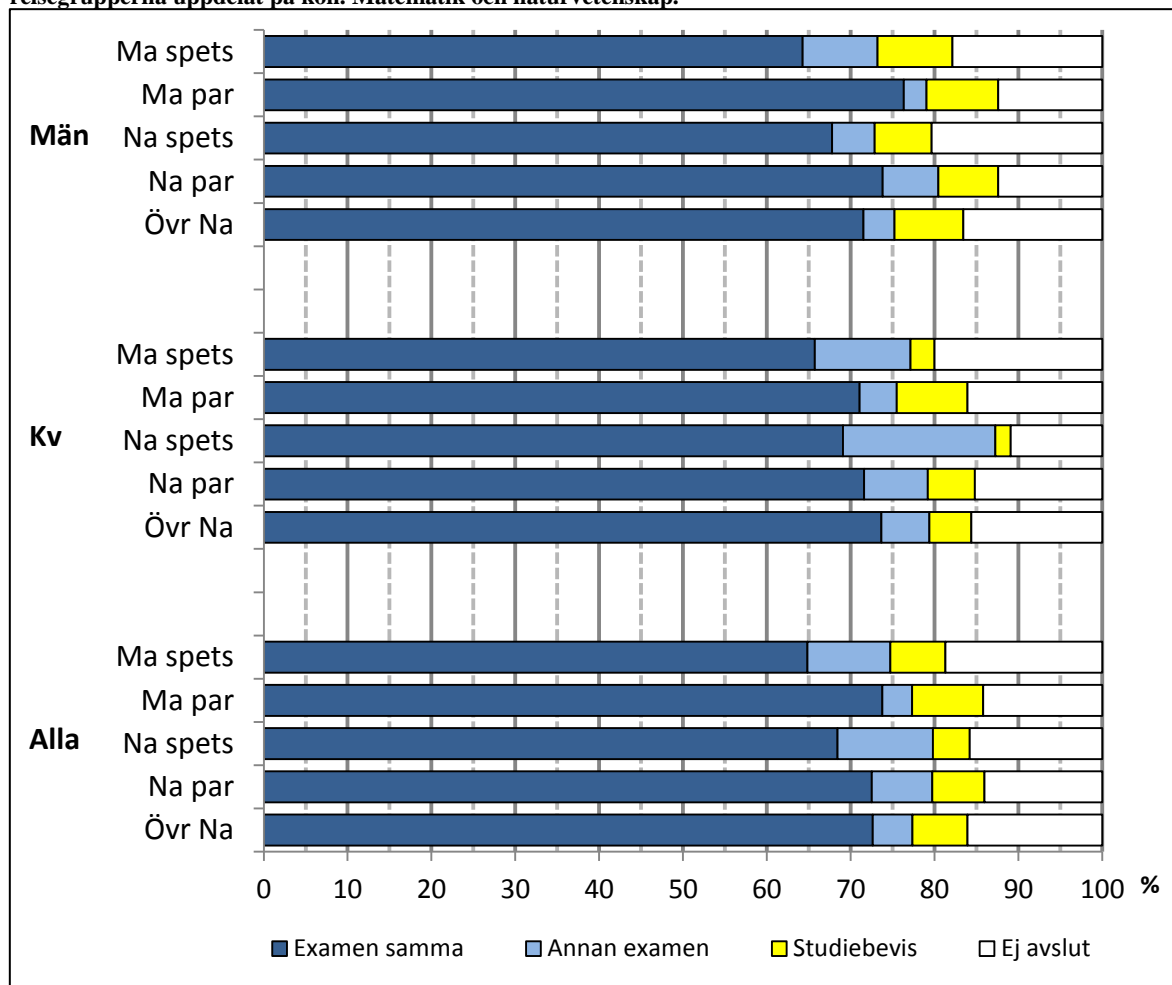
Studieresultat för elever på en gymnasial spetsutbildning och jämförande grupper efter tre års studier uppdelat på kön. Matematik och naturvetenskap.

Figur 4 visar studieresultatet efter tre års tid för eleverna på gymnasial spetsutbildning samt för jämförelsegrupperna i parallellklasser och övriga riket på utbildningarna matematik och naturvetenskap.

Bland de elever som påbörjade en spetsutbildning mot matematik läsåret 2011/2012 var andelen elever som tog examen från samma utbildning efter tre år lägre (64 %) jämfört med både parallellklasserna och övriga riket (74 % respektive 73 %). Inom spetsutbildningen var andelen kvinnor med examen från samma utbildning högre (66 %) än andelen män med examen från samma utbildning (64 %). Förhållandet var dock det motsatta jämfört med parallellklasserna (kvinnor 71 %, män 76 %).

2015-03-17
10 (40)

Figur 4: Studieresultatet efter tre års tid för eleverna på gymnasial spetsutbildning samt för jämförelsegrupperna uppdelat på kön. Matematik och naturvetenskap.

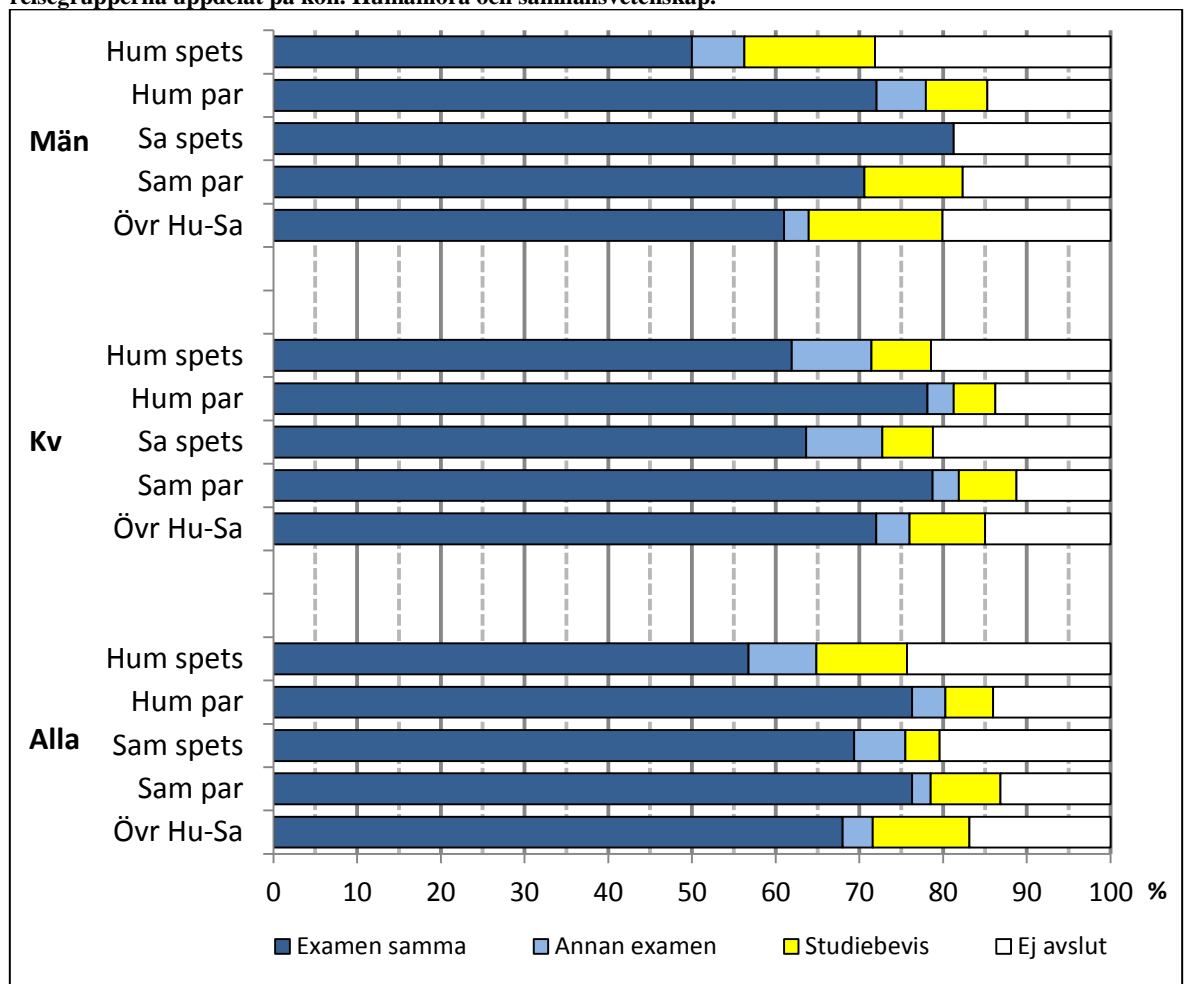
Not. Antal elever 15 298

För elever på spetsutbildning med naturvetenskaplig inriktning var andelen elever med en examen från samma utbildning efter tre år något lägre än i parallellklasserna och övriga riket (68 % jämfört med 73 % i parallellklasserna och 73 % i övriga riket). Andelen kvinnor med examen från samma utbildning som påbörjades hösten 2011 var högre än för männen (kvinnor 69 %, män 68 %) inom spetsutbildningen. Detta mönster speglar övriga riket, men skillnaderna är dock inte lika stora på nationell nivå (kvinnor 74 %, män 72 %).

Studieresultat för elever på en gymnasial spetsutbildning och jämförande grupper efter tre års studier uppdelat på kön. Humaniora och samhällsvetenskap.

Figur 5 visar studieresultatet efter tre års tid för eleverna på gymnasial spetsutbildning samt för jämförelsegrupperna i parallellklasser och övriga riket på utbildningarna humaniora och samhällsvetenskap. För båda inriktningarna var den totala andelen elever med examen från samma utbildning tre år efter påbörjad spetsutbildning mindre än för parallellklasserna och för elever på humanistiska programmet även i övriga riket.

Figur 5: Studieresultatet efter tre års tid för eleverna på gymnasial spetsutbildning samt för jämförelsegrupperna uppdelat på kön. Humaniora och samhällsvetenskap.

Not. Antal elever 22 079

2015-03-17
12 (40)

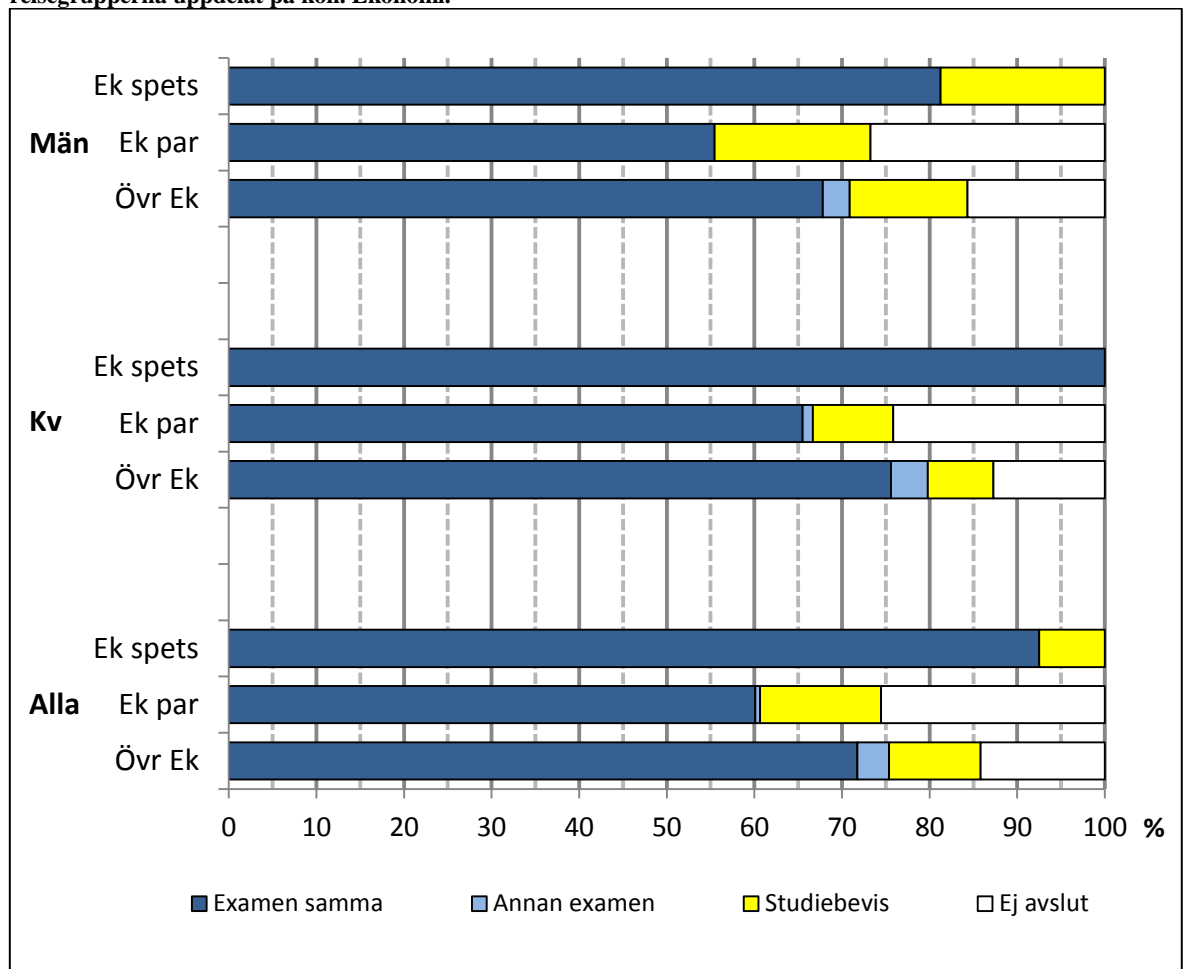
Bland de elever som påbörjade en spetsutbildning med humanistisk inriktning läsåret 2011/2012 var de 57 % som tog en gymnasial examen från samma utbildning efter tre år. Detta var lägre än i parallellklasserna (76 %) och övriga riket (68 %). Andelen kvinnor (62 %) med examen som började, och tre år senare avslutade, på humanistiska programmet var större jämfört med motsvarande andel män (50 %), vilket även speglar fördelningen i parallellklasserna (kvinnor 78 %, män 72 %) och övriga riket (kvinnor 72 %, män 61 %).

För elever som började och fullföljde en spetsutbildning inom samhällsvetenskap var andelen med examen efter tre år större än övriga riket men lägre än parallellklasserna (69 % jämfört med 76 % i parallellklasserna och 68 % i övriga riket). Andelen flickor (64 %) var lägre än andelen män (81 %) i spetsutbildningen. Förhållandet var det omvända i både parallellklasserna (kvinnor 79 %, män 71 %) och övriga riket (kvinnor 72 %, män 61 %).

Studieresultat för elever på en gymnasial spetsutbildning och jämförande grupper efter tre års studier uppdelat på kön. Ekonomi

Figur 6 visar studieresultatet efter tre års tid för eleverna på gymnasial spetsutbildning samt för jämförelsegrupperna i parallellklasser och övriga riket på ekonomi-programmet. Totalt sett var andelen elever med en examen från en spetsutbildning i ekonomi tre år efter påbörjad gymnasieutbildning större (93 %) än för parallellklasserna (60 %) och övriga riket (72 %). Andelen kvinnor med slutbetyg var större än andelen män i alla grupper. För de elever som gick en spetsutbildning inom ekonomi hade samtliga kvinnor examen jämfört med 81 % av männen. I parallellklasserna hade 66 % av kvinnorna examen och 55 % av männen, i övriga riket 76 % av kvinnorna och 68 % av männen.

Figur 6: Studieresultatet efter tre års tid för eleverna på gymnasial spetsutbildning samt för jämförelsegrupperna uppdelat på kön. Ekonomi.

Not. Antal elever 9 879

2015-03-17
14 (40)**Avslut och genomsnittligt betygspoäng våren 2014**

Tabell 3 visar avslut och genomsnittligt betygspoäng (GBP) för elever på gymnasial spetsutbildning samt jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012

Tabell 3: Avslut och genomsnittligt betygspoäng för elever med slutbetyg eller motsvarande våren 2014, elever antagna till spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012

Utbildning och spetsinriktning			Start hösten 2011 Antal ^{*)}	Avslut våren 2014, efter tre års studier					Annan examen/ bytt utbildning		Studiebevis (avslut utan examen)		Inget avslut		
Program	Inriktning	Kön		Examen		därav utökat		GBP (betyg)	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
			Antal	Andel	Antal	Andel	Poäng								
NA	Spets Matematik	Män	56	36	64	23	41	16,7	5	9	5	9	10	18	
		Kvinnor	35	23	66	16	46	16,4	4	11	1	3	7	20	
		Totalt	91	59	65	39	43	16,6	9	10	6	7	17	19	
	Parallellklasser	Män	258	197	76	46	18	15,6	7	3	22	9	32	12	
		Kvinnor	249	177	71	44	18	15,5	11	4	21	8	40	16	
		Totalt	507	374	74	90	18	15,5	18	4	43	8	72	14	
	Spets Naturvetenskap	Män	59	40	68	21	36	16,0	3	5	4	7	12	20	
		Kvinnor	55	38	69	17	31	15,8	10	18	1	2	6	11	
		Totalt	114	78	68	38	33	15,9	13	11	5	4	18	16	
	Parallellklasser	Män	210	155	74	32	15	15,6	14	7	15	7	26	12	
		Kvinnor	303	217	72	72	24	16,3	23	8	17	6	46	15	
		Totalt	513	372	73	104	20	15,9	37	7	32	6	72	14	
	Övriga på NV i riket	Män	6 832	4 887	72	1 527	22	15,7	253	4	561	8	1 131	17	
		Kvinnor	7 241	5 333	74	1 752	24	16,1	416	6	362	5	1 130	16	
		Totalt	14 073	10 220	73	3 279	23	15,9	669	5	923	7	2 261	16	
	SA-HU	Spets Humaniora	Män	32	16	50	3	9	16,7	2	6	5	16	9	28
			Kvinnor	42	26	62	8	19	16,5	4	10	3	7	9	21
			Totalt	74	42	57	11	15	16,6	6	8	8	11	18	24
Parallellklasser		Män	68	49	72	5	7	15,4	4	6	5	7	10	15	
		Kvinnor	160	125	78	14	9	15,7	5	3	8	5	22	14	
		Totalt	228	174	76	19	8	15,6	9	4	13	6	32	14	
Spets Samhällsvetenskap		Män	16	13	81	0	0	17,0	0	0	0	0	3	19	
		Kvinnor	33	21	64	2	6	18,0	3	9	2	6	7	21	
		Totalt	49	34	69	2	4	17,6	3	6	2	4	10	20	
Parallellklasser		Män	68	48	71	5	7	14,8	0	0	8	12	12	18	
		Kvinnor	160	126	79	11	7	15,4	5	3	11	7	18	11	
		Totalt	228	174	76	16	7	15,2	5	2	19	8	30	13	
Övriga på HU-SA i riket		Män	7 861	4 796	61	1 305	17	14,0	230	3	1 256	16	1 579	20	
		Kvinnor	13 639	9 824	72	2 178	16	15,1	541	4	1 229	9	2 045	15	
		Totalt	21 500	14 620	68	3 483	16	14,8	771	4	2 485	12	3 624	17	
EK		Spets Ekonomi	Män	16	13	81	10	63	15,6	0	0	3	19	0	0
			Kvinnor	24	24	100	19	79	15,4	0	0	0	0	0	0
			Totalt	40	37	93	29	73	15,5	0	0	3	8	0	0
	Parallellklasser	Män	101	56	55	6	6	12,9	0	0	18	18	27	27	
		Kvinnor	87	57	66	1	1	13,8	1	1	8	9	21	24	
		Totalt	188	113	60	7	4	13,3	1	1	26	14	48	26	
	Övriga på EK i riket	Män	4 785	3 245	68	738	15	14,4	147	3	642	13	751	16	
		Kvinnor	4 866	3 679	76	821	17	15,4	203	4	365	8	619	13	
		Totalt	9 651	6 924	72	1 559	16	14,9	350	4	1 007	10	1 370	14	

*)111 elever saknas i uppföljningen pga okänt personnummer, 1 spets-elev, 4 elever i parallellklasser samt ytterligare 106 i övriga riket.

Tabellen visar GBP för män och kvinnor, antal män och kvinnor på respektive utbildning. Generellt sett hade män på spetsutbildningarna ett något högre genomsnittligt betygspoäng än kvinnor som samma utbildning. Detta gällde dock inte inom samhällsvetenskap då kvinnor hade högre genomsnittligt betygspoäng jämfört med männen. Totalt sett, för riket som helhet, hade dock kvinnor ett högre genomsnittligt betygspoäng. Elever på samhällsvetenskaplig spetsutbildning hade högst GBP. Här var kvinnornas GBP 18,0 och männens 17,0. Detta var högre än för både parallellklasserna (kvinnor 15,4, män 14,8) och övriga riket (kvinnor 15,1, män 14,0). De elever som gick en spetsutbildning inom ekonomi hade lägst GBP (kvinnor 15,4, män 15,6). Detta var dock något högre än för parallellklasserna (kvinnor 13,8, män 12,9) och för män i övriga riket (kvinnor 15,4, män 14,4).

2015-03-17
16 (40)

Övergång till högskolestudier direkt efter examen från gymnasiet våren 2014.

I tabell 4 redovisas antagning till högskolestudier inom samma eller annat ämnesområde hösten 2014 för elever som påbörjade sin utbildning hösten 2011 i spetsstudier, parallell klasser och övriga riket. Sammantaget var det en större andel elever från en spetsutbildning som var trogna det ämne eller ämnesområde de studerat under gymnasieskolan i sina ämnesval på högskolan än parallellklasser och övriga riket.

Matematik var den spetsutbildning i vilken högst andel elever sökt och blivit antagna till en utbildning inom samma område. Detta var en betydligt större andel än i både parallellklasserna och övriga riket. Spets eleverna med examen inom ekonomi var den största andelen som antingen inte blivit antagna eller inte sökt till högskolan. För framförallt kvinnorna var de som inte sökte eller blev antagna till högskolan högt (67 %). Detta var högst andel jämfört med alla andra redovisningsgrupper. För män med examen från spetsutbildning inom ekonomi var andelen betydligt lägre (38 %). Samtliga kvinnor som påbörjade en spetsutbildning inom ekonomi tog också examen från programmet. Motsvarande andel för männen var 81 %.

Tabell 4: Antagning till högskolestudier inom samma eller annat ämnesområde hösten 2014 uppdelat på kön.

Utbildning och spetsinriktning			Start hösten	Avslut våren 2014, efter tre års studier								Annat avslut/ Inget avslut		
			2011	Samma utbildning som påbörjades hösten 2011				Övergång till högskola hösten 2014						
Program	Inriktning	Kön	Antal ^{*)}	Rätt examen		Rätt område ^{**)}		Annat område		Ej antagen / Ej sökt		Antal	Andel	
				Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel			
NA	Spets Matematik	Män	56	36	64	29	52	3	5	4	7	20	36	
		Kvinnor	35	23	66	18	51	4	11	1	3	12	34	
		Totalt	91	59	65	47	52	7	8	5	5	32	35	
	Parallellklasser	Män	258	197	76	65	25	28	11	104	40	61	24	
		Kvinnor	249	177	71	32	13	50	20	95	38	72	29	
		Totalt	507	374	74	97	19	78	15	199	39	133	26	
	Spets Naturvetenskap	Män	59	40	68	25	42	4	7	11	19	19	32	
		Kvinnor	55	38	69	19	35	9	16	10	18	17	31	
		Totalt	114	78	68	44	39	13	11	21	18	36	32	
	Parallellklasser	Män	210	155	74	63	30	33	16	59	28	55	26	
		Kvinnor	303	217	72	45	15	61	20	111	37	86	28	
		Totalt	513	372	73	108	21	94	18	170	33	141	27	
	Övriga på NV i riket	Män	6 832	4 887	72	1 851	27	895	13	2 141	31	1 945	28	
		Kvinnor	7 241	5 333	74	1 083	15	1 577	22	2 673	37	1 908	26	
		Totalt	14 073	10 220	73	2 934	21	2 472	18	4 814	34	3 853	27	
	SA-HU	Spets Humaniora	Män	32	16	50	11	34	2	6	3	9	16	50
			Kvinnor	42	26	62	8	19	5	12	13	31	16	38
			Totalt	74	42	57	19	26	7	9	16	22	32	43
Parallellklasser		Män	68	49	72	15	22	2	3	32	47	19	28	
		Kvinnor	160	125	78	33	21	16	10	76	48	35	22	
		Totalt	228	174	76	48	21	18	8	108	47	54	24	
Spets Samhällsvetenskap		Män	16	13	81	5	31	3	19	5	31	3	19	
		Kvinnor	33	21	64	4	12	3	9	14	42	12	36	
		Totalt	49	34	69	9	18	6	12	19	39	15	31	
Parallellklasser		Män	68	48	71	7	10	8	12	33	49	20	29	
		Kvinnor	160	126	79	22	14	19	12	85	53	34	21	
		Totalt	228	174	76	29	13	27	12	118	52	54	24	
Övriga på HU-SA i riket		Män	7 861	4 796	61	763	10	461	6	3 572	45	3 065	39	
		Kvinnor	13 639	9 824	72	1 681	12	1 140	8	7 003	51	3 815	28	
		Totalt	21 500	14 620	68	2 444	11	1 601	7	10 575	49	6 880	32	
EK		Spets Ekonomi	Män	16	13	81	7	44	0	0	6	38	3	19
			Kvinnor	24	24	100	6	25	2	8	16	67	0	0
			Totalt	40	37	93	13	33	2	5	22	55	3	8
	Parallellklasser	Män	101	56	55	5	5	2	2	49	49	45	45	
		Kvinnor	87	57	66	10	11	4	5	43	49	30	34	
		Totalt	188	113	60	15	8	6	3	92	49	75	40	
	Övriga på EK i riket	Män	4 785	3 245	68	668	14	232	5	2 345	49	1 540	32	
		Kvinnor	4 866	3 679	76	898	18	258	5	2 523	52	1 187	24	
		Totalt	9 651	6 924	72	1 566	16	490	5	4 868	50	2 727	28	

Not *): 111 elever saknas i uppföljningen pga okänt personnummer, 1 spets-elev, 4 elever i parallellklasser samt ytterligare 106 i övriga riket.

Not **): Till rätt högskoleområde för respektive gymnasieutbildning räknas: Naturvetenskap (NA) som börjar på ämnesområdena Matematik, Naturvetenskap, Data eller Teknik. Humanistiskt (HU) och Samhällsvetenskap (SA) som börjar på ämnesområdena Samhällsvetenskap eller Humaniora. Ekonomi (EK) som börjar på ämnesområdet Samhällsvetenskap som bl. a. rymmer Företagsekonomi.

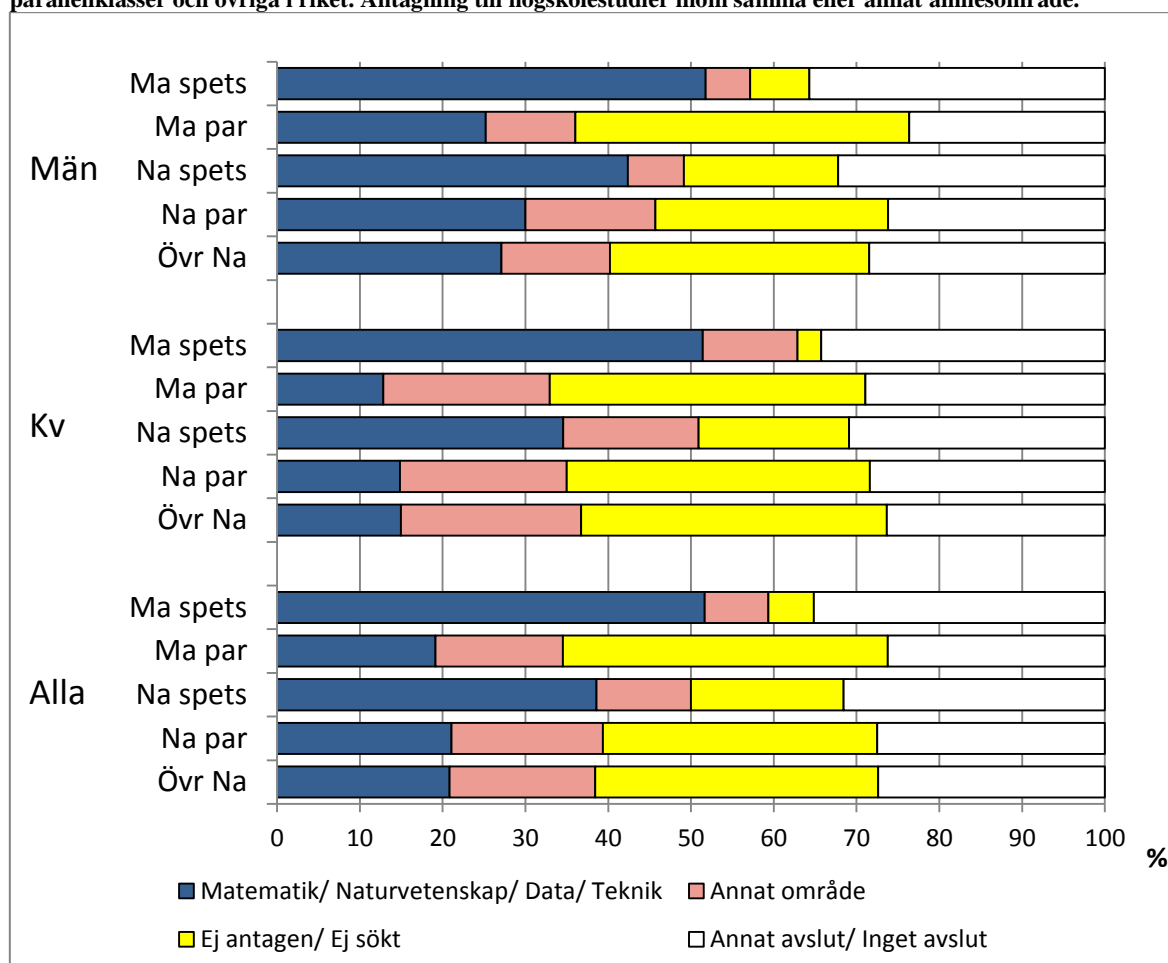
2015-03-17
18 (40)

Antagning och utbildningsinriktning för elever med övergång till högskolan direkt efter examen våren 2014. Gymnasial spetsutbildning och jämförande grupper uppdelat på kön. Matematik och naturvetenskap.

Figur 7 visar antagning till högskolan direkt efter examen våren 2014. Figuren visar även om eleverna började en utbildning inom samma område som de gick på gymnasiet. För elever som gick en spetsutbildning inom matematik var det nästan lika stor andel kvinnor som män som valde att läsa vidare inom samma område (51 % kvinnor, 52 % män). För eleverna som gick en parallellklass var det dock fler män (25 %) än kvinnor (13 %) som valde att läsa vidare inom samma område. Detta var även fallet i övriga riket (15 % kvinnor, 27 % män). Totalt hade elever med examen från en spetsutbildning inom matematik en betydligt lägre andel som inte blev antagna eller inte sökte vidare till högskolan jämfört med parallelleleverna och övriga riket (6 % spets, 39 % parallell, 34 % övriga riket).

För elever som gick en spetsutbildning inom naturvetenskap var det genomgående större andel män än kvinnor som läste vidare inom samma område på högskolan.

Figur 7: Övergång till högskolestudier direkt efter examen från matematik eller naturvetenskapliga programmet våren 2014. Redovisning för elever som påbörjade sin utbildning hösten 2011 i spetsstudier, parallellklasser och övriga i riket. Antagning till högskolestudier inom samma eller annat ämnesområde.

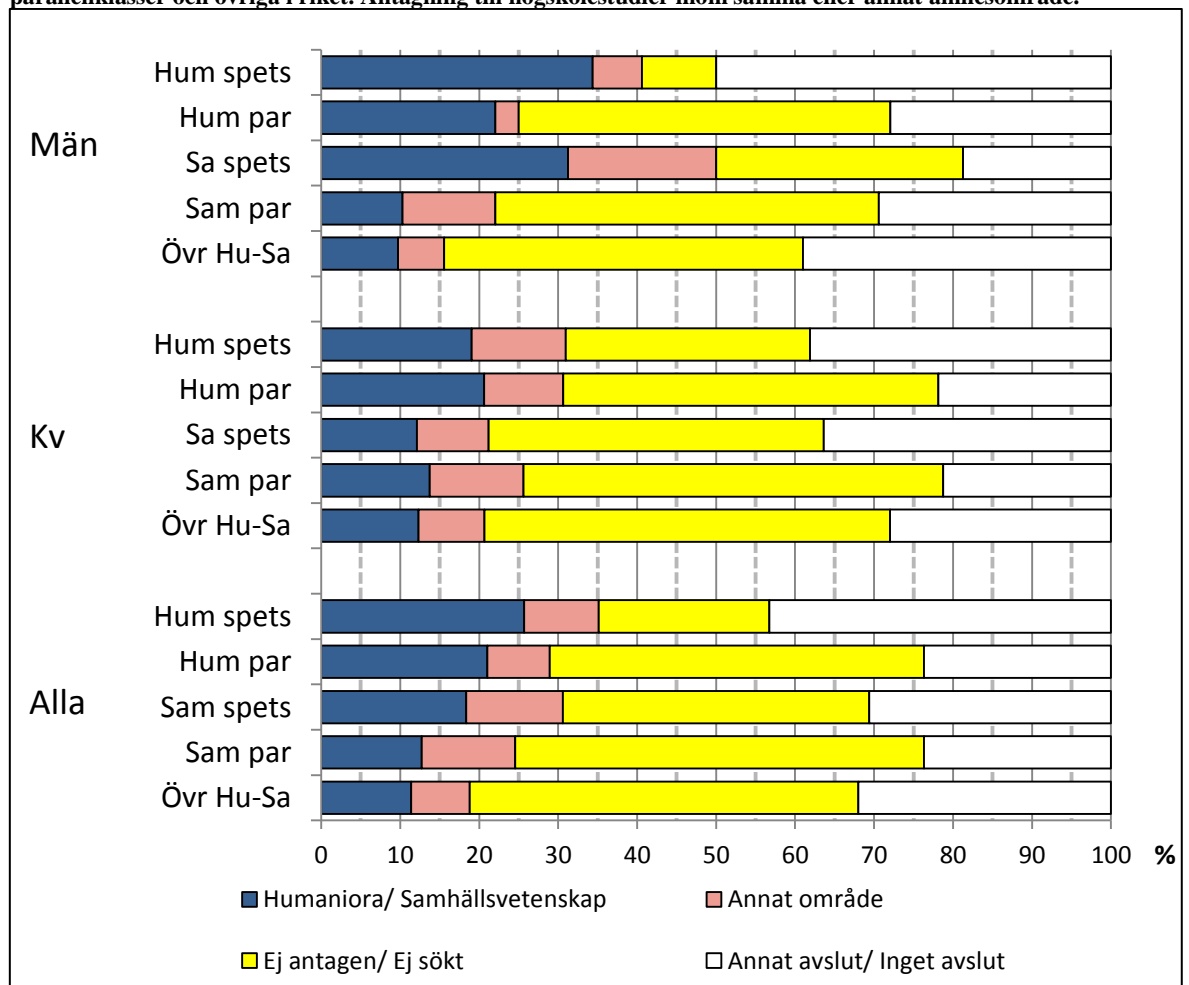

Not. Antal elever 15 298

Antagning och utbildningsinriktning för elever med övergång till högskolan direkt efter examen våren 2014. Gymnasial spetsutbildning och jämförande grupper uppdelat på kön. Humaniora och samhällsvetenskap.

Totalt är det en större andel som gått en humanistisk spetsutbildning som också läser vidare inom samma område på gymnasiet jämfört med parallellklasser och övriga riket (26 % spets, 21 % parallellklasser, 11 % övriga riket). Detsamma gäller även för de elever som gick samhällsprogrammet (18 % spets, 13 % parallellklasser, 11 %). För elever med examen från humanistisk spetsutbildning är det större andel män som läser vidare inom samma område på högskolan jämfört med kvinnor (19 % kvinnor, 34 % män). Även för elever med examen från samhällsvetenskaplig spetsutbildning är det fler män än kvinnor som läser vidare inom samma område på högskolan (12 % kvinnor, 31 % män).

Figur 8: Övergång till högskolestudier direkt efter examen från humanistiska eller samhällsvetenskapliga programmet våren 2014. Redovisning för elever som påbörjade sin utbildning hösten 2011 i spetsstudier, parallellklasser och övriga i riket. Antagning till högskolestudier inom samma eller annat ämnesområde.

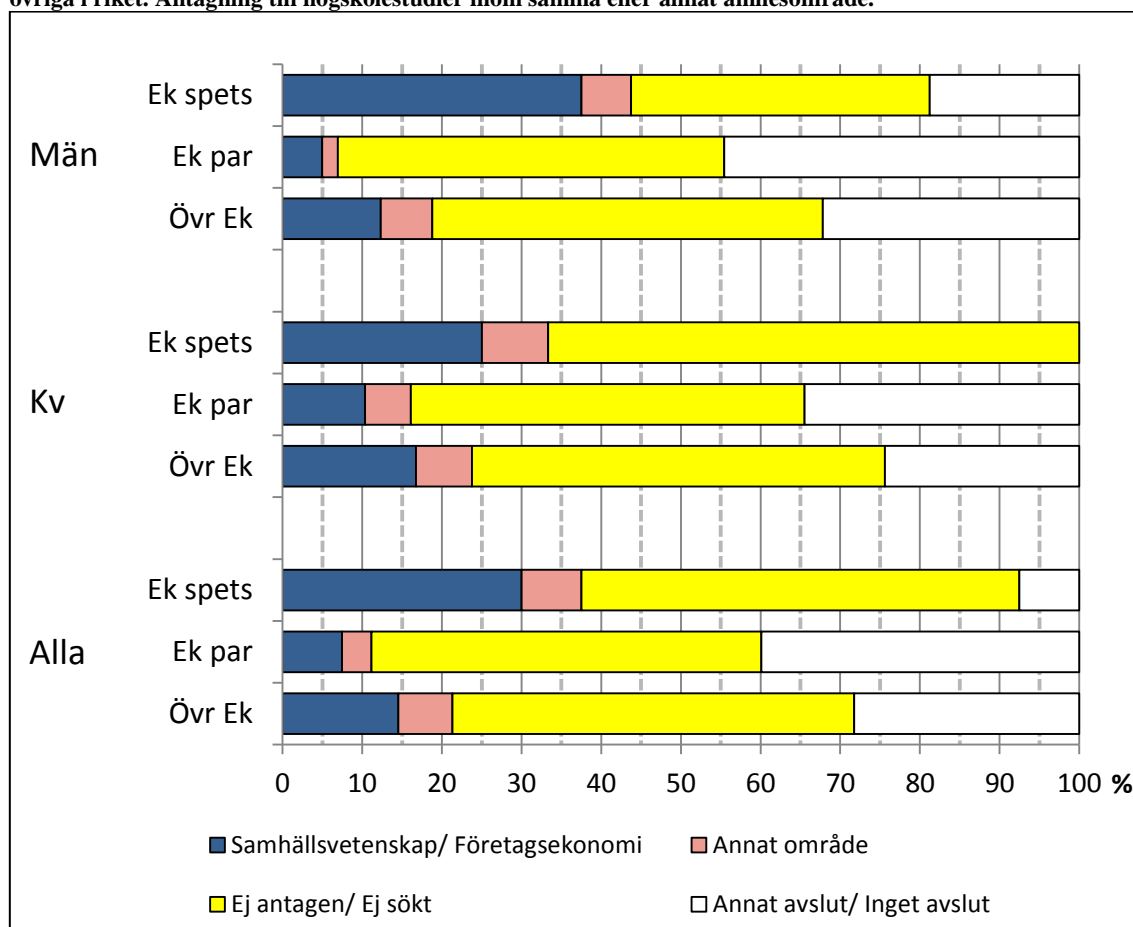
Not. Antal elever 22 079

2015-03-17
20 (40)

Antagning och utbildningsinriktning för elever med övergång till högskolan direkt efter examen våren 2014. Gymnasial spetsutbildning och jämförande grupper uppdelat på kön. Ekonomi.

Det är större andel elever med examen från spetsutbildning inom ekonomi som läser vidare inom samma område på högskolan jämfört med parallellklasser och övriga riket (30 % spets, 7 % parallellklasser, 15 % övriga i riket). Det är större andel män som läser vidare inom samma område på högskolan jämfört med kvinnor (25 % kvinnor, 38 % män). Det motsatta gäller dock för parallellklasserna (10 % kvinnor, 5 % män) och övriga riket (17 % kvinnor, 12 % män). Alla kvinnor som påbörjade en spetsutbildning inom ekonomi har tagit examen efter tre års studier. Av dessa är det 67 % som väljer att inte söka vidare till högskolan eller inte blir antagna. För männen är motsvarande siffra 38 %. Bland männen är det dock 19 % går ut från en annan utbildning än den påbörjade läsåret 2011 alternativt inte går ut alls efter tre års studier.

Figur 9: Övergång till högskolestudier direkt efter examen från ekonomiprogrammet våren 2014. Redovisning för elever som påbörjade sin utbildning hösten 2011 i spetsstudier, parallellklasser och övriga i riket. Antagning till högskolestudier inom samma eller annat ämnesområde.

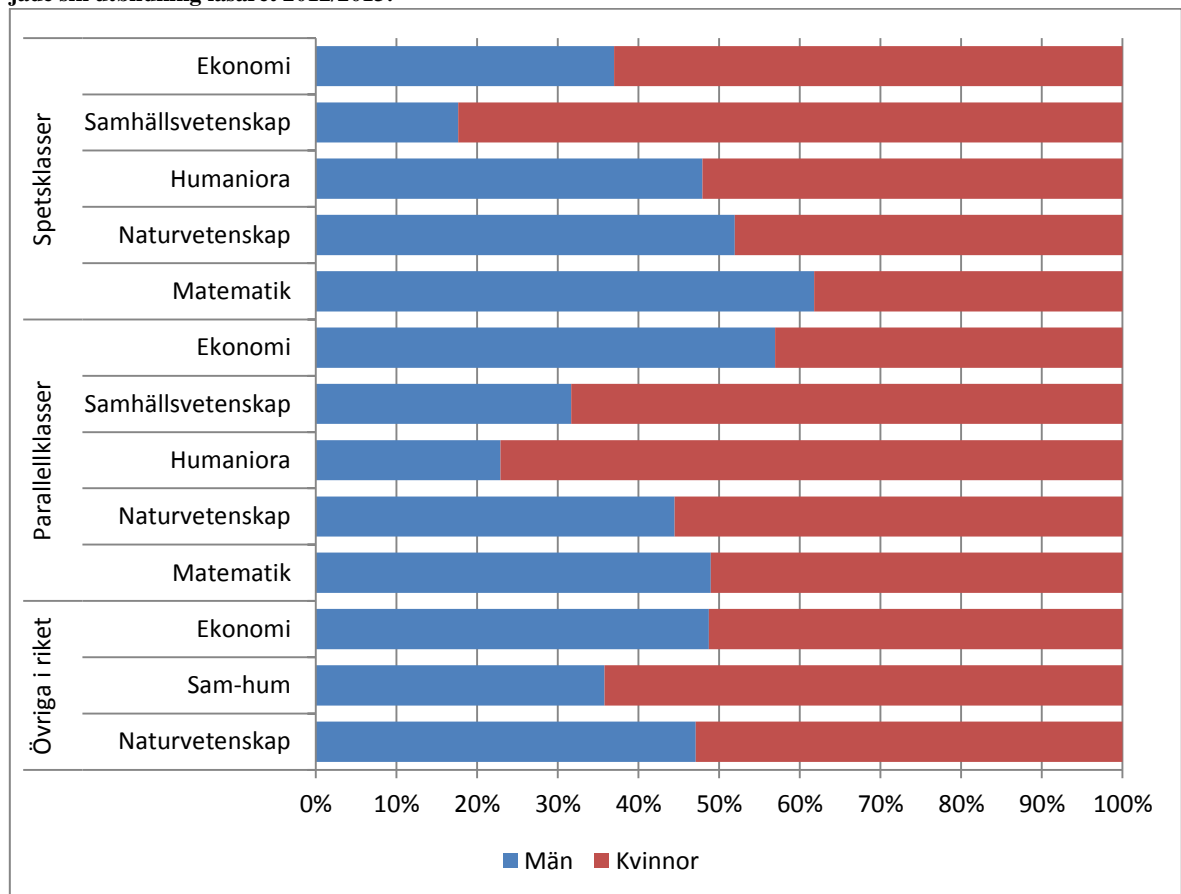
Not. Antal elever 9 879

Elever som startade sin gymnasieutbildning läsåret 2012/2013.

Könsfördelning

Figur 10 visar könsfördelningen bland de elever som påbörjade en gymnasial utbildning läsåret 2012/2013. Av figuren framgår att totalt sett var andelen kvinnor högre än andelen män, 58 % jämfört med 42 %.

Figur 10: Andel män och kvinnor, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2012/2013.

Not. Antal elever 46127

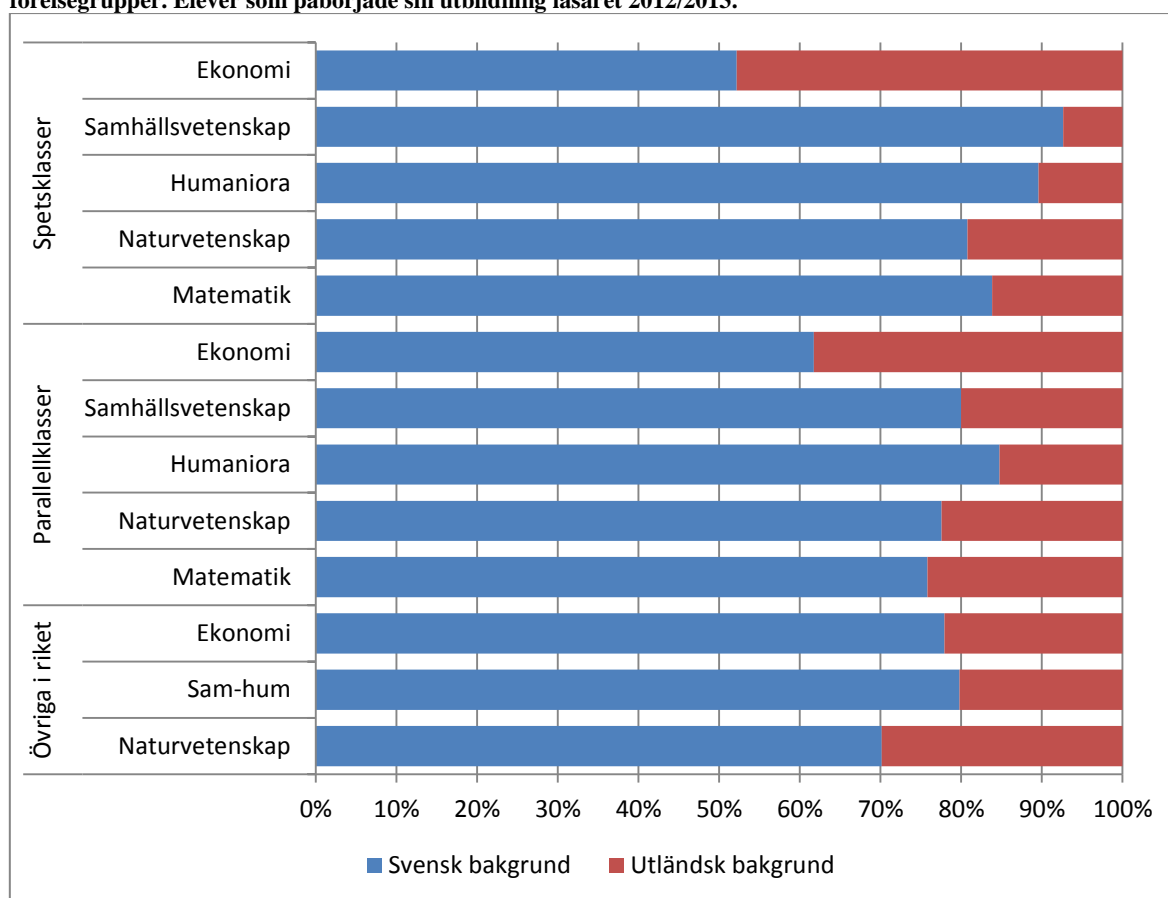
Spetsutbildningen med högst andel kvinnor var samhällsvetenskaplig inriktning som hade 82 % kvinnor. Även i spetsutbildningarna med ekonomiinriktning och humanistisk inriktning var kvinnor i majoritet med 64 respektive 52 %. Männerna dominerade således spetsutbildningarna med matematikinriktning (62 %) och naturvetenskaplig inriktning (52 %). Detta speglar i stort sett parallellklasserna och riket i övrigt med undantag för de humanistiska parallellklasserna där 77 % var kvinnor.

2015-03-17
22 (40)

Elever med svensk och utländsk bakgrund

Figur 11 visar fördelningen av elever med svensk respektive utländsk bakgrund bland de elever som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2012/2013 samt för jämförelsegrupperna. Andelen elever med utländsk bakgrund var mindre i spetsutbildningen jämfört med båda jämförelsegrupperna med undantag för inriktningen mot ekonomi. Med andra ord påminner fördelningen på de olika inriktningarna om föregående år, det vill säga läsåret 2011/2012.

Figur 11: Andel elever med svensk respektive utländsk bakgrund, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2012/2013.

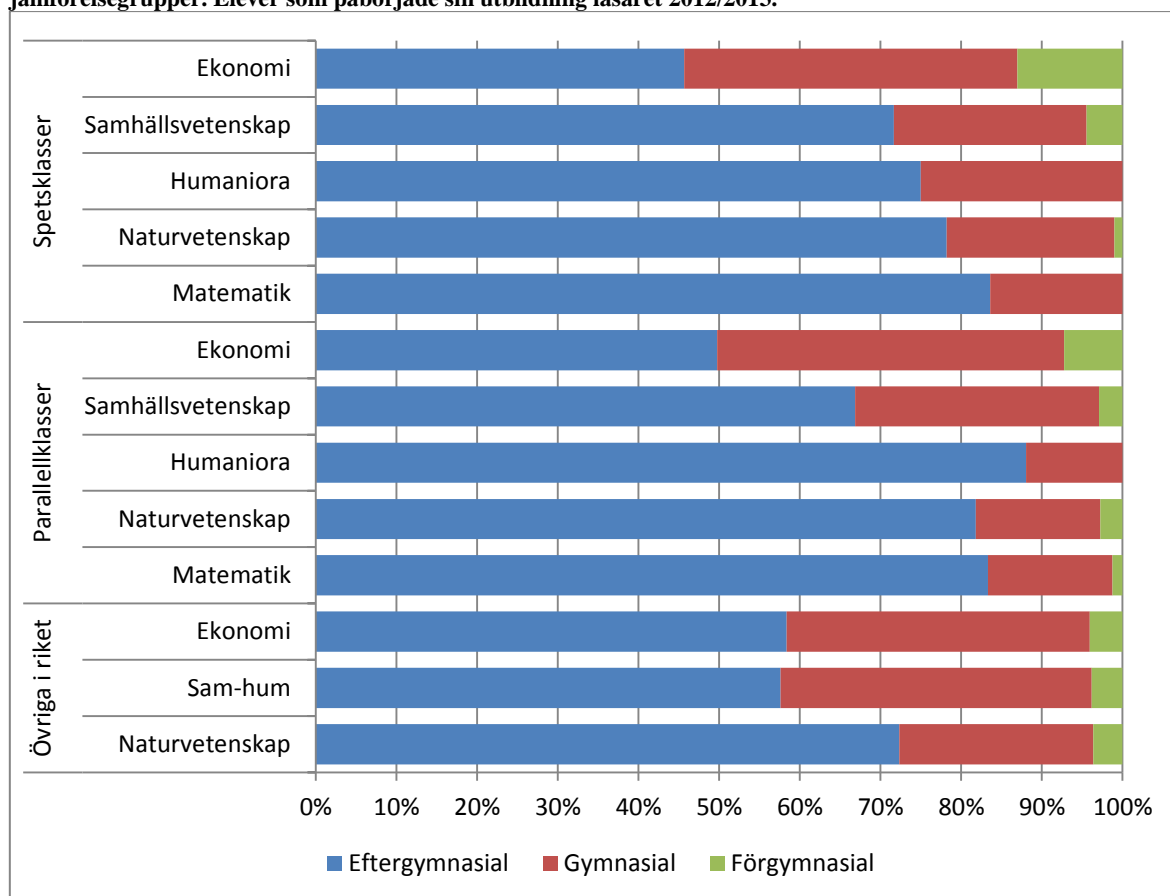
Not. Antal elever 46127

Andelen elever med utländsk bakgrund i gymnasial spetsutbildning med ekonomiinriktning var 48 %, vilket är betydligt högre än i såväl parallellklasserna (38 %) som övriga riket (22 %). Lägst andel elever med utländsk bakgrund hade spetsutbildning med samhällsvetenskaplig inriktning (7 %). Detta var lägre än för parallellklasserna och övriga riket (båda 20 %). I spetsutbildning med matematikinriktning var andelen elever med utländsk bakgrund 16 % (parallellklasserna 24 %, övriga riket 30 %). Inom naturvetenskaplig inriktning var andelen 19 % (parallellklasserna 23 %, övriga riket 30 %) och inom humanistisk inriktning 10 % (parallellklasserna 15 %, övriga riket 20 %).

Föräldrars utbildningsnivå

Figur 12 visar fördelningen av föräldrars utbildningsnivå, uppdelad på för-gymnasial, gymnasial och eftergymnasial utbildning. I samtliga gymnasiala spetsutbildningar, med undantag för inriktningen mot ekonomi, hade majoriteten av eleverna föräldrar som var utbildade till eftergymnasial nivå. Bilden är liknande för både parallellklasserna och övriga riket. I spetsutbildning med ekonomiinriktning hade nära hälften (46 %) av eleverna föräldrar med eftergymnasial utbildning. Motsvarande andel för parallellklasserna var 50 % och för övriga riket 59 %.

Figur 12: Andel elever med föräldrar som har olika utbildningsnivåer, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2012/2013.

Not. Antal elever 45342⁷

Spetsutbildningen med matematikinriktning hade högst andel elever vars föräldrar var utbildade till eftergymnasial nivå. Andelen var den samma som i parallell klasserna (84 %), vilket var något högre än i övriga riket (72 %). I spetsutbildning med naturvetenskaplig inriktning var andelen 78 %, en något lägre andel än i parallellklasserna (82 %), men högre än i övriga riket (72 %). I spetsutbildning med

⁷ Totalt 785 elever saknar värde angående föräldrars högsta utbildning.

2015-03-17
24 (40)

humanistisk inriktning hade 75 % av föräldrarna utbildning på eftergymnasial nivå, vilket var en betydlig lägre andel än i parallellklasserna (88 %), men högre än i övriga riket (58 %). I spetsutbildning med samhällsvetenskaplig inriktning var andelen 72 %, vilket var en högre andel jämfört med såväl parallellklasserna (67 %) som övriga riket (58 %).

Meritvärden från grundskolan

Tabell 5 visar meritvärden från grundskolan för elever som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2012/2013 samt för jämförelsegrupperna. Det högsta värdet en elev kan få är 320. Eleverna i spetsutbildning hade sammantaget ett högre genomsnittligt meritvärde från grundskolan, både jämfört med parallellklasserna och övriga riket. Framför allt inom samhällvetenskaplig inriktning och inriktning mot ekonomi var skillnaderna relativt stora. Tabellen visar även att standardavvikelsen, med undantag för samhällvetenskaplig inriktning, var lägre bland elever i spetsutbildning än i övriga riket. Det betyder att spridningen på meritvärden var mindre inom spetsutbildningen och att fler elever hade meritvärden närmare genomsnittet. Eleverna som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2012/2013 hade likande resultat.

Tabell 5: Meritvärden från grundskolan, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2012/2013.

	Medelvärde	Antal	Std.
Spetsklasser			
Matematik	274	68	35
Naturvetenskap	275	104	33
Humaniora	259	48	39
Samhällvetenskap	265	68	47
Ekonomi	262	46	39
Parallellklasser			
Matematik	272	484	37
Naturvetenskap	268	481	41
Humaniora	257	118	44
Samhällvetenskap	237	180	43
Ekonomi	225	209	38
Övriga i riket			
Naturvetenskap	266	13369	45
Samhällvetenskap & humaniora	231	20851	45
Ekonomi	237	10101	42
Totalt	244	46127	47

Högst medelvärde hade elever i spetsutbildning med naturvetenskaplig inriktning (275), vilket kan jämföras med 268 i parallellklasserna och 266 i övriga riket. Det genomsnittliga meritvärdet för elever i spetsutbildning med matematikinriktning var 274, vilket var högre än i både parallellklasserna (272) och övriga riket (266). Inom samhällvetenskaplig inriktning hade eleverna ett genomsnittligt meritvärde på 265 (parallellklasserna 237, övriga riket 231). Inom inriktningen mot ekonomi hade eleverna ett genomsnittligt meritvärde på 262, vilket var högre än i både parallellklasserna (225) och övriga riket (237). Elever i spetsutbildning med humanistisk inriktning hade ett genomsnittligt meritvärde som låg nära det i parallellklasserna (259), men var något högre än i övriga riket (231).

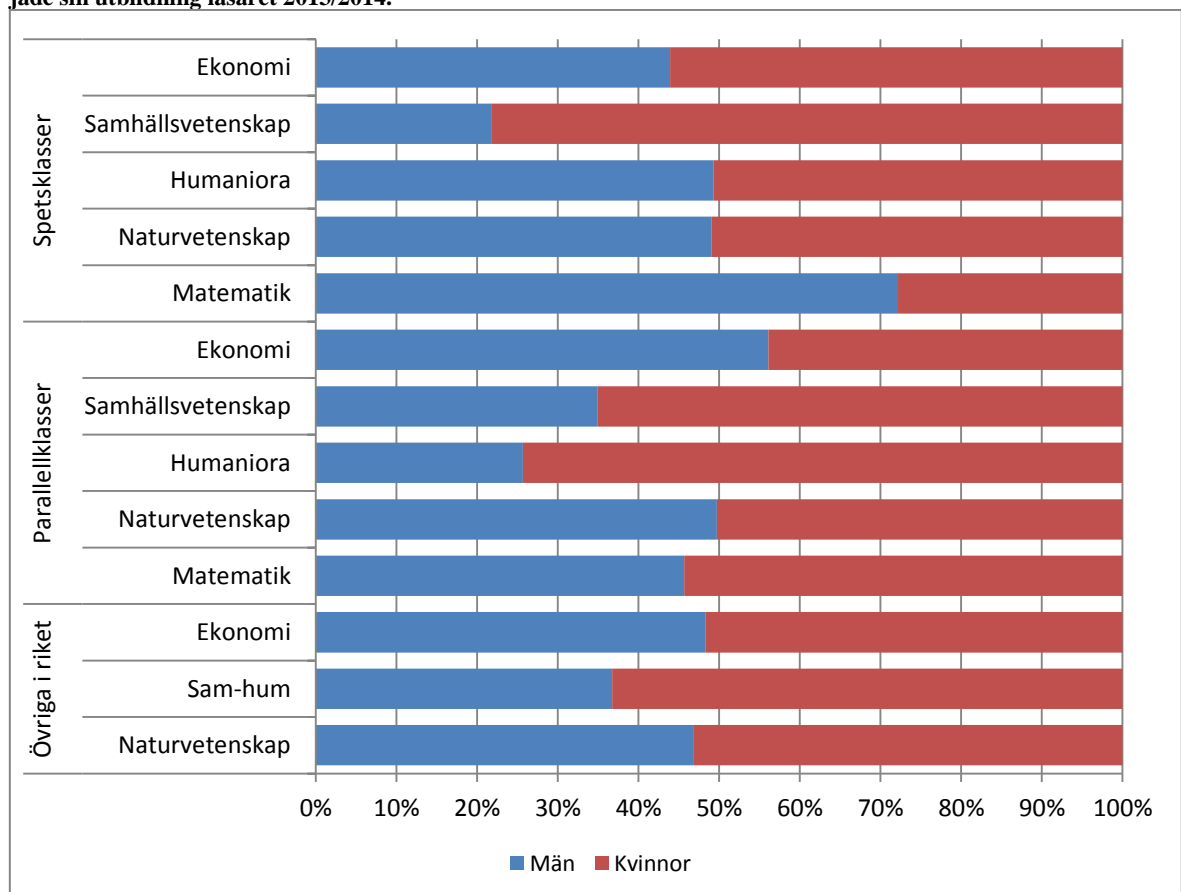
2015-03-17
26 (40)

Elever som startade sin gymnasieutbildning läsåret 2013/2014.

Könsfördelning

Figur 13 visar könsfördelningen för elever som påbörjade sin gymnasiala spetsutbildning läsåret 2013/2014 samt för jämförelsegrupperna. Sammantaget var fördelningen bland elever i gymnasial spetsutbildning jämn med 50 % kvinnor och 50 % män. Detta kan jämföras med övriga riket där 57 % var kvinnor och 43 % män. Det var främst inom samhällsvetenskaplig inriktning som andelen kvinnor var störst med en andel på 78 %, vilket var högre än i både parallellklasserna (65 %) och övriga riket (63 %). Inom inriktningen mot ekonomi var andelen kvinnor 56 %, vilket var högre än i både parallellklasserna (44 %) och övriga riket (52 %). Andelen män var störst inom matematikinriktningen med 72 %, en betydligt högre andel än både i parallellklasserna (46 %) och övriga riket (47 %).

Figur 13: Andel män och kvinnor, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2013/2014.

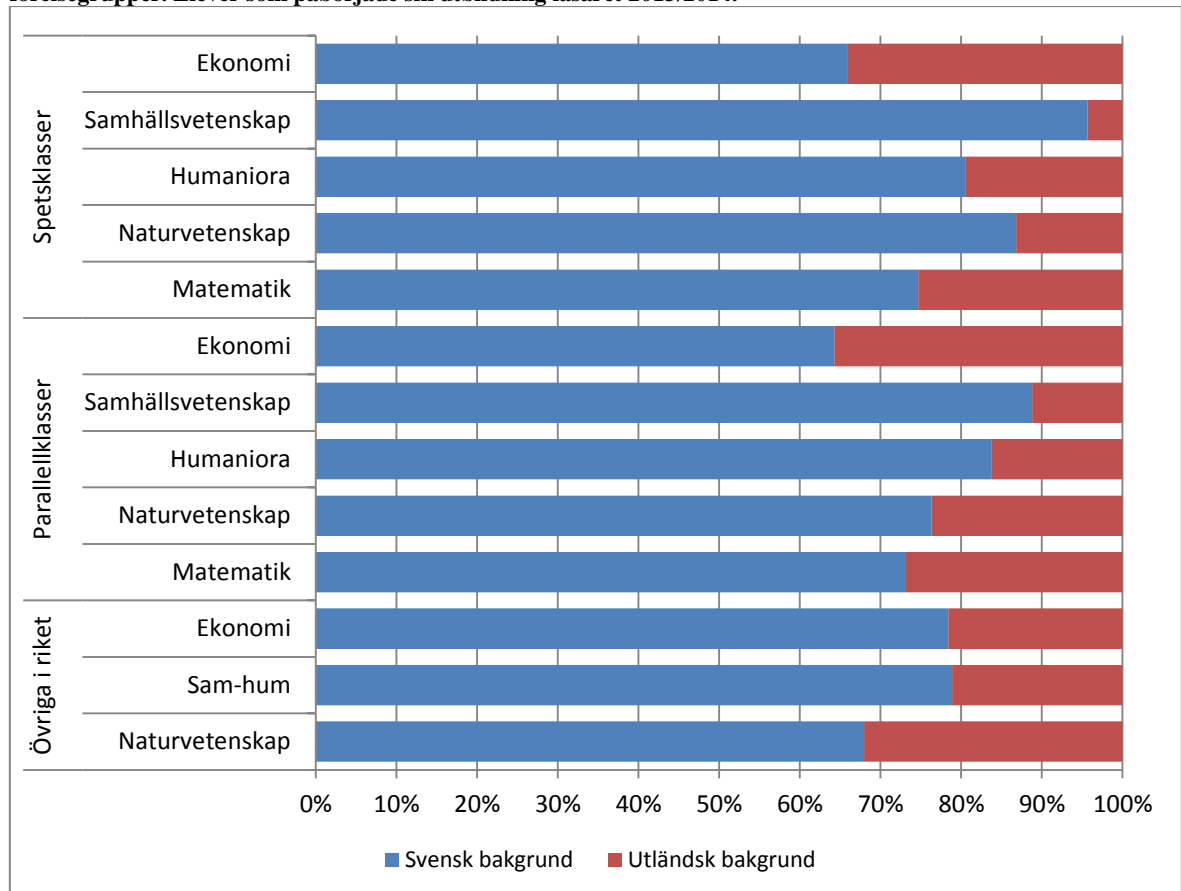

Not. Antal elever 44961

Elever med svensk och utländsk bakgrund.

Figur 14 visar fördelningen av elever med svensk respektive utländsk bakgrund bland elever som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2013/2014 och jämförelsegrupperna. Spetsutbildningarna med samhällsvetenskaplig och naturvetenskaplig inriktning har minst andel elever med utländsk bakgrund. Liksom tidigare läsår är andelen elever med utländsk bakgrund störst inom inriktningen mot ekonomi, både när det gäller spetsutbildningen och parallellklasserna.

Figur 14: Andel elever med svensk respektive utländsk bakgrund, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2013/2014.

Not. Antal elever 44961

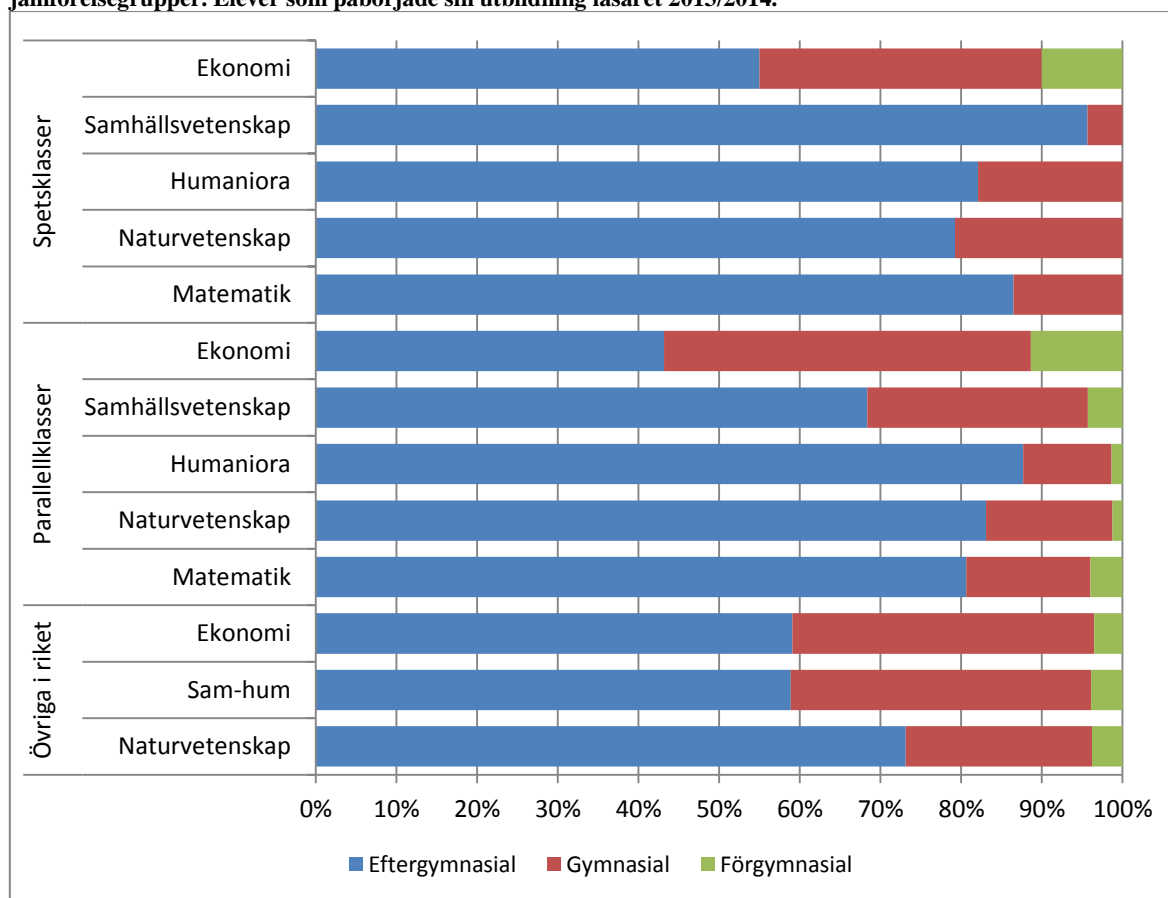
Andelen elever med utländsk bakgrund inom spetsutbildning med samhällsvetenskaplig inriktning var 4 %. Detta kan jämföras med 11 % i parallellklasserna och 21 % i övriga riket. Inom spetsutbildning med naturvetenskaplig inriktning var andelen elever med utländsk bakgrund 13 %. Motsvarande andel var 24 % i parallellklasserna och 32 % i övriga riket. Inom spetsutbildning med inriktning mot ekonomi, å andra sidan, var andelen elever med utländsk bakgrund 34 %, vilket kan jämföras med 36 % i parallellklasserna och 22 % i övriga riket.

2015-03-17
28 (40)

Föräldrars utbildningsnivå

Figur 15 visar fördelningen av föräldrars utbildningsnivå, uppdelad på för-gymnasial, gymnasial och eftergymnasial utbildning. Andelen elever i gymnasial spetsutbildning vars föräldrar har eftergymnasial utbildning var störst inom samhällsvetenskaplig inriktning och matematikinriktningen. Den var minst inom inriktningen mot ekonomi.

Figur 15: Andel elever med föräldrar som har olika utbildningsnivåer, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2013/2014.

Not. Antal elever 44092⁸

I spetsutbildning med samhällsvetenskaplig inriktning var andelen vars föräldrar hade eftergymnasial utbildning 96 %. Det var en betydligt högre andel än i både parallellklasserna (68 %) och övriga riket (59 %). Inom matematikinriktningen var andelen elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning 86 %. Det var nära andelen i parallellklasserna (81 %), men var högre än övriga riket (73 %). Andelen elever vars föräldrar var utbildade till eftergymnasial nivå var 55 % på gymnasial

⁸ Totalt 869 elever saknar värde angående föräldrars högsta utbildning.

spetsutbildning med inriktning mot ekonomi. Det var en högre andel än i parallellklasserna (43 %), men något lägre än övriga riket (59 %).

Meritvärden från grundskolan

Tabell 6 visar genomsnittliga meritvärden från grundskolan, antal elever och standardavvikelser för elever som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2013/2014 samt för jämförelsegrupperna. Det högsta meritvärde en elev kan få är 320. I genomsnitt hade eleverna i spetsutbildningar ett betydligt högre meritvärde från grundskolan jämfört med elever i övriga riket. Även jämfört med parallellklasserna hade spets eleverna högre meritvärde inom matematikinriktningen och framförallt inom samhällsvetenskaplig inriktning och inriktningen mot ekonomi. Standardavvikelsen var för de flesta spetsinriktningar lägre jämfört med parallellklasserna och övriga riket. Detta betyder att de flesta elever låg nära genomsnittet. Inriktningen mot ekonomi hade större spridning än både parallellklasserna och övriga riket.

Tabell 6: Meritvärden från grundskolan, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 13/14.

	Medelvärde	Antal	Std.
Spetsklasser			
Matematik	267,5	73	38,9
Naturvetenskap	269,6	105	29,4
Humaniora	256,7	61	36,3
Samhällsvetenskap	280,4	46	27,7
Ekonomi	247,5	40	55,6
Parallellklasser			
Matematik	259,9	447	32,2
Naturvetenskap	273,3	321	27,2
Humaniora	262,4	73	25,1
Samhällsvetenskap	244,7	139	33,7
Ekonomi	227,5	221	33,3
Övriga i riket			
Naturvetenskap	263,8	12634	40
Samhällsvetenskap & humaniora	230,5	18833	40,2
Ekonomi	238	10722	36,3
Totalt	242,9	43715	41,6

Högst genomsnittligt meritvärde från grundskolan hade elever i spetsutbildning med samhällsvetenskaplig inriktning (286). Detta var betydligt högre än i både parallellklasserna (245) och övriga riket (231). Näst högst låg naturvetenskaplig inriktning med 272, vilket var något högre men inte skiljde sig avsevärt från varken parallellklasserna (267) eller övriga riket (266). Det genomsnittliga meritvärdet för inriktningarna mot matematik och ekonomi låg båda på 269. För matematikinriktningen var detta detsamma som för parallellklasserna, men något högre än för övriga riket (266). För inriktningen mot ekonomi var det högre än för både

2015-03-17
30 (40)

parallellklasserna (221) och övriga riket (237). Elever i spetsutbildning med humanistisk inriktning hade lägst meritvärde från grundskolan (263). Detta var dock högre än för både parallellklasserna (252) och övriga riket (231).

Sammanfattning:

Denna promemoria redovisar statistik gällande de elever som påbörjade en spetsutbildning läsåren 2011/2012, 2012/2013 och 2013/2014. Syftet med denna redovisningsmodell är att möjliggöra en analys av samma elevgrupper och därmed spetsutbildningarna över tid. Redovisningen innehåller karaktäristiska för de olika årskullarna (kön, utländsk bakgrund, föräldrars utbildningsnivå samt meritvärden från grundskolan). För de elever som påbörjade en spetsutbildning läsåret 2011/2012 kan även avslut och genomsnittligt betygspoäng efter tre års gymnasiestudier samt övergång till högskolan presenteras.

Könsfördelningen inom spetsutbildningarna har inte ändrats nämnvärt under de tre år som följts upp. Läsåret 2011/2012 var andelen kvinnor 51 %. Läsåret 2012/2013 var skillnaden i fördelningen störst med 56 % kvinnor. Läsåret 2013/2014 hade detta dock jämnats ut igen och fördelningen var 50 % kvinnor och 50 % män. Under alla tre åren var matematik den spetsinriktning med störst andel män, dryga 60 % alla år. För kvinnor var det i stället den samhällsvetenskapliga inriktningen där andelen var störst. Detta gäller för alla de tre åren, men kulminerar under läsåret 2012/2013 då andelen kvinnor var 82 %. Detta skiljer sig från parallellklasserna och övriga riket där det humanistiska programmet har den största skillnaden i könsfördelningen med en större andel kvinnor än män under alla tre åren.

Sammantaget är andelen elever med utländsk bakgrund som läser en gymnasial spetsutbildning mindre än i både parallellklasserna och övriga riket. Bland elever i spetsutbildning med inriktning ekonomi var andelen elever med utländsk bakgrund dock högre än i jämförelsegrupperna, något som var fallet för alla tre årskullar. Inom både naturvetenskap och humaniora kan man se att andelen elever i spetsutbildning med utländsk bakgrund varierar i de tre årskullarna med en viss ökning mellan läsåret 2011/2012 och läsåret 2013/2014. Andelen elever med utländsk bakgrund är lägst inom samhällsvetenskaplig inriktning där man även kan se en minskning från 8 % läsåret 2011/2012 till 7 % läsåret 2012/2013 och ner till 4 % läsåret 2013/2014. I parallellklasserna och övriga riket är motsvarande siffra mellan 15 och 20 % under perioden, men sjunker till 11 % läsåret 2013/2014 i parallellklasserna.

I analysen delas föräldrarnas utbildningsnivå in i tre kategorier: förgymnasial, gymnasial och eftergymnasial. Generellt sett var andelen elever i spetsutbildning vars föräldrar är utbildade till eftergymnasial nivå högre än i både parallellklasserna och övriga riket. Högst andel elever vars föräldrar var utbildade till eftergymnasial nivå fanns inom samhällsvetenskaplig inriktning i alla tre årskullarna. För alla års-

kullar var andelen högre än för både parallellklasser och övriga riket. Spetsutbildningen med inriktning mot ekonomi hade lägst andel elever vars föräldrar var utbildade till eftergymnasial nivå, vilket gäller för alla redovisade årskullar. Andelen var här lägre än i övriga riket men närmare, och vissa år något högre än i parallellklasserna.

Eleverna i gymnasial spetsutbildning uppvisade genomgående ett betydligt högre meritvärde än elever i övriga riket. Spetsinriktningarna med högst meritvärde varierade dock genom åren. Läsåret 2011/2012 hade samhällsvetenskaplig inriktning högst genomsnittligt meritvärde. Meritvärdet i den här gruppen var då högre än i både parallellklasserna och övriga riket. Läsåret 2012/2013 var det naturvetenskaplig inriktning och inriktningen mot matematik som hade högst meritvärde. Båda grupperna hade högre meritvärde än övriga riket och naturvetenskaplig inriktning högre än parallellklasserna. Läsåret 2013/2014 var det åter den samhällsvetenskapliga inriktningen som hade högst meritvärde, vilket var högre än för både parallellklasserna och övriga riket.

För eleverna som påbörjade en gymnasial spetsutbildning läsåret 2011/2012 presenteras genomsnittlig betygspoäng för våren 2014, slutbetyg eller motsvarande samt antagning till högskola. Den spetsutbildning där eleverna hade högst genomsnittligt betygspoäng var samhällsvetenskaplig inriktning. Den genomsnittliga betygspoängen var här högre än för både parallellklasserna och övriga riket. Den spetsutbildning med högst andel elever som tagit examen tre år efter påbörjad spetsutbildning var inriktningen mot ekonomi (93 %), andelen var högre än för både parallellklasserna och övriga riket. Inriktningen med näst högst andel elever med examen var samhällsvetenskap även här var andelen högre än för parallellklasserna och övriga riket. Sammantaget var det, i alla inriktningar, en högre andel elever som sökte och blev antagna till högskolan direkt efter avslutad spetsutbildning jämfört med parallellklasserna och övriga riket. Analysen visar även att elever som gått en spetsutbildning i något större utsträckning var benägna att läsa ett ämne som var närliggande det ämne som de hade specialiserat sig inom under spetsutbildningen.

2015-03-17
32 (40)

Bilaga

Elever som påbörjade en gymnasieutbildning läsåret 2011/2012

Tabell 1: Antal och andel män och kvinnor, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012.

	Män		Kvinnor		Totalt Antal
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Spetsklasser					
Matematik	56	61	35	39	91
Naturvetenskap	59	52	55	48	114
Humaniora	32	43	42	57	74
Samhällsvetenskap	16	33	33	67	49
Ekonomi	16	40	24	60	40
Parallellklasser					
Matematik	258	51	249	49	507
Naturvetenskap	210	41	303	59	513
Humaniora	68	30	160	70	228
Samhällsvetenskap	68	30	160	70	228
Ekonomi	101	54	87	46	188
Övriga i riket					
Naturvetenskap	6832	48	7241	52	14073
Sam-hum	7861	37	13639	63	21500
Ekonomi	4785	50	4866	50	9651
Totalt	20362	43	26894	57	47256

**Tabell 2: Antal och andel elever med svensk respektive utländsk bakgrund, elever i spets-
utbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012**

	Svensk bakgrund		Utländsk bakgrund		Totalt Antal
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Spetsklasser					
Matematik	69	76	22	24	91
Naturvetenskap	102	89	12	11	114
Humaniora	66	89	8	11	74
Samhällsvetenskap	45	92	4	8	49
Ekonomi	22	55	18	45	40
Parallellklasser					
Matematik	387	76	120	24	507
Naturvetenskap	402	78	111	22	513
Humaniora	194	85	34	15	228
Samhällsvetenskap	193	85	35	15	228
Ekonomi	125	67	63	33	188
Övriga i riket					
Naturvetenskap	10177	72	3896	28	14073
Sam-hum	17422	80	4078	20	21500
Ekonomi	7688	80	1963	20	9651
Totalt	36892	78	10364	22	47256

2015-03-17
34 (40)

Tabell 3: Antal och andel elever med föräldrar som har olika utbildningsnivåer, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2011/2012

	Förgymnasial		Gymnasial		Eftergymnasial		Totalt Antal
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Spetsklasser							
Matematik	3	3	14	16	71	81	88
Naturvetenskap	1	1	32	29	78	70	111
Humaniora	0	0	11	15	63	85	74
Samhällsvetenskap	1	2	3	6	44	92	48
Ekonomi	3	7	18	45	19	48	40
Parallellklasser							
Matematik	17	3	84	17	396	80	497
Naturvetenskap	13	2	90	18	404	80	507
Humaniora	5	2	59	26	161	72	225
Samhällsvetenskap	3	1	63	28	159	71	225
Ekonomi	20	11	83	45	82	44	185
Övriga i riket							
Naturvetenskap	420	3	3401	24	10079	73	13900
Sam-hum	747	3	8141	39	12252	58	21140
Ekonomi	352	4	3572	37	5610	59	9534
Totalt	1585	3	15571	33	29418	64	46574

Elever som påbörjade en gymnasieutbildning läsåret 2012/2013**Tabell 7: Antal och andel män och kvinnor, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2012/2013.**

	Män		Kvinnor		Totalt Antal
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Spetsklasser					
Matematik	42	62	26	38	68
Naturvetenskap	54	52	50	48	104
Humaniora	23	48	25	52	48
Samhällsvetenskap	12	18	56	82	68
Ekonomi	17	36	29	64	46
Parallellklasser					
Matematik	237	49	247	51	484
Naturvetenskap	214	45	267	55	481
Humaniora	27	23	91	77	118
Samhällsvetenskap	57	32	123	68	180
Ekonomi	119	57	90	43	209
Övriga i riket					
Naturvetenskap	6294	47	7075	53	13369
Sam-hum	7463	36	13388	64	20851
Ekonomi	4922	49	5179	51	10101
Totalt	19481	42	26646	58	46127

2015-03-17
36 (40)

Tabell 8: Antal och andel elever med svensk respektive utländsk bakgrund, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2012/2013.

	Svensk bakgrund		Utländsk bakgrund		Totalt Antal
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Spetsklasser					
Matematik	57	84	11	16	68
Naturvetenskap	84	81	20	19	104
Humaniora	43	90	5	10	48
Samhällsvetenskap	63	93	5	7	68
Ekonomi	24	52	22	48	46
Parallellklasser					
Matematik	367	76	117	24	484
Naturvetenskap	373	77	108	23	481
Humaniora	100	85	18	15	118
Samhällsvetenskap	144	80	36	20	180
Ekonomi	129	62	80	38	209
Övriga i riket					
Naturvetenskap	9375	70	3994	30	13369
Sam-hum	16637	80	4214	20	20851
Ekonomi	7869	78	2232	22	10101
Totalt	35265	76	10862	24	46127

Tabell 9: Antal och andel elever med föräldrar som har olika utbildningsnivåer, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2012/2013.

	Förgymnasial		Gymnasial		Eftergymnasial		Totalt Antal
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Spetsklasser							
Matematik	0	0	11	16	56	84	67
Naturvetenskap	1	1	21	21	79	78	101
Humaniora	0	0	12	25	36	75	48
Samhällsvetenskap	3	5	16	23	48	72	67
Ekonomi	6	13	19	41	21	46	46
Parallellklasser							
Matematik	6	1	73	15	395	84	474
Naturvetenskap	13	3	73	15	387	82	473
Humaniora	0	0	14	12	103	88	117
Samhällsvetenskap	5	3	52	30	115	67	172
Ekonomi	15	7	89	43	103	50	207
Övriga i riket							
Naturvetenskap	476	4	3149	24	9483	72	13108
Sam-hum	781	3	7911	39	11817	58	20509
Ekonomi	406	4	3740	37	5807	59	9953
Totalt	1712	3	15180	34	28450	63	45342

2015-03-17
38 (40)

Elever som påbörjade en gymnasieutbildning läsåret 2013/2014

Tabell 10: Antal och andel män och kvinnor, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2013/2014.

	Män		Kvinnor		Totalt Antal
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Spetsklasser					
Matematik	57	72	22	28	79
Naturvetenskap	52	49	54	51	106
Humaniora	33	49	34	51	67
Samhällsvetenskap	10	22	36	78	46
Ekonomi	18	44	23	56	41
Parallellklasser					
Matematik	210	46	250	54	460
Naturvetenskap	166	50	168	50	334
Humaniora	19	26	55	74	74
Samhällsvetenskap	50	35	93	65	143
Ekonomi	124	56	97	44	221
Övriga i riket					
Naturvetenskap	6121	47	6970	53	13091
Sam-hum	7097	37	12221	63	19318
Ekonomi	5300	48	5681	52	10981
Totalt	19257	43	25704	57	44961

Tabell 11: Antal och andel elever med svensk respektive utländsk bakgrund, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2013/2014.

	Svensk bakgrund		Utländsk bakgrund		Totalt Antal
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Spetsklasser					
Matematik	59	75	20	25	79
Naturvetenskap	92	87	14	13	106
Humaniora	54	81	13	19	67
Samhällsvetenskap	44	96	2	4	46
Ekonomi	27	66	14	34	41
Parallellklasser					
Matematik	336	73	124	27	460
Naturvetenskap	255	76	79	24	334
Humaniora	62	84	12	16	74
Samhällsvetenskap	127	89	16	11	143
Ekonomi	142	64	79	36	221
Övriga i riket					
Naturvetenskap	8896	68	4195	32	13091
Sam-hum	15238	79	4080	21	19318
Ekonomi	8608	78	2373	22	10981
Totalt	33940	75	11021	25	44961

2015-03-17
40 (40)

Tabell 12: Antal och andel elever med föräldrar som har olika utbildningsnivåer, elever i spetsutbildning och jämförelsegrupper. Elever som påbörjade sin utbildning läsåret 2013/2014.

	Förgymnasial		Gymnasial		Eftergymnasial		Totalt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Spetsklasser							
Matematik	0	0	10	14	64	86	74
Naturvetenskap	0	0	22	21	84	79	106
Humaniora	0	0	12	18	55	82	67
Samhällsvetenskap	0	0	2	4	44	96	46
Ekonomi	4	10	14	35	22	55	40
Parallellklasser							
Matematik	18	4	70	15	366	81	454
Naturvetenskap	4	1	51	16	270	83	325
Humaniora	1	1	8	11	64	88	73
Samhällsvetenskap	6	4	38	28	95	68	139
Ekonomi	25	11	100	46	95	43	220
Övriga i riket							
Naturvetenskap	484	4	2957	23	9356	73	12797
Sam-hum	740	4	7051	37	11160	59	18951
Ekonomi	379	4	4040	37	6381	59	10800
Totalt	1661	4	14375	32	28056	64	44092